

Brukerdokumentasjon Tredimensjonering

Programsystemet G-PROG Ramme Tredimensjonering er utarbeidet og eiet av:

Norconsult Informasjonssystemer AS
VESTFJORDGATEN 4
1338 SANDVIKA

Sentralbord   67 57 15 00
Telefaks   67 54 45 76
E-post   g-prog@nois.no
Internett   <http://www.nois.no/>

Support   67 57 15 30

© Copyright 1997-2008

Merk!

Innholdet i dette dokumentet vil bli endret etter behov uten forutgående varsel.

Innholdsfortegnelse

1. Introduksjon	3
Generelt	3
Begrensninger	3
2. Revisjoner	4
Versjon 6.0.....	4
Ny funksjonalitet	4
Versjon 5.3.....	4
Versjon 5.2.....	4
Versjon 5.0.....	4
Versjon 4.4.....	4
Versjon 4.39.....	4
Versjon 4.30.....	4
Versjon 4.20.....	4
Versjon 4.10.....	4
Versjon 4.0.....	5
Versjon 3.34.....	5
3. Programoppbygning	6
Generelt	6
Menyer.....	7
Generelt	7
Fil	7
Vis	7
Inndata i Geotrimodus	7
Inndata i Dimensjoneringsmodus	7
Beregning	11
Resultat.....	12
Valg	16
Vindu.....	16
Hjelp	16
Grafisk arbeidsområde.....	17
4. Metoder	18
Generelt	18
Utføre statistisk analyse.....	18
Utføre dimensjonering	18
Skrive ut resultater	19
5. Teori	20
Generelt	20
Fortegnsregler	20
Standarder.....	20
Profiler.....	20
Generelt	20
Dimensjonering	20

Trevirke (gran og furu)	20
Limtre	21
Dimensjoneringsgrunnlag	22
Grensetilstander	22
Temperaturutvidelseskoeffisient	23
Dimensjonerende lastvirkninger	23
Dimensjonerende materialfasthet og kapasitet	23
Materialkoeffisient	23
Høydefaktor k_h	24
Lastvarighet	24
Materialegenskaper	26
Klimaklasser	26
Fasthetsklasser	26
Fasthetsfaktor og lastvarighet og klimaklasse	27
Deformasjonsfaktor og lastvarighet og klimaklasse	29
Spesielt for limtre	29
Spesielt for Kerto – bjelken	30
Bruddgrense	31
Strekk i fiberretningen	31
Trykk i fiberretningen	31
Bøyning	32
Skjær	32
Knekking	32
Kontroll av knekking og vipping	33
Kombinasjon av spenninger	36
Bruksgrense	37
Generelt	37
Deformasjoner	37
Inndata	37
Resultater	38
6. Eksempler	39
Eksempel 1	39
7. Henvisninger	60
Referanser	60
8. Ordforklaringer	61
9. Indeks	62

1. Introduksjon

Generelt

Med programmet G-PROG Ramme Tredimensjonering kan du dimensjonere kontinuerlige bjelker og rammekonstruksjoner i tre og limtre etter NS 3470-1 5. utgave juli 1999.

Programmet utfører de fleste kontroller som standarden krever for slike konstruksjoner.

Programmet er en del av G-PROG Ramme og data hentes dels fra statikkberegningen i statikkprogrammet, dels fra egne dialogbokser.

Denne brukerdokumentasjonen omhandler kun tredimensjoneringsprogrammet mens Statikkprogrammet er dokumentert for seg [3].

Begrensninger

- Med hensyn på knekking og vipping ut av konstruksjonsplanet (xy-planet) kan opplagerbetingelser i form av ledd/gaffellagring, fast innspenning og fri ende defineres
- Knutepunkter dimensjoneres ikke
- Avstivninger dimensjoneres ikke
- S sammensatte tverrsnitt dimensjoneres ikke

2. Revisjoner

Versjon 6.0

Ny funksjonalitet

- Strekkstag, dvs staver som blir inaktive hvis de utsettes for trykkrefter.

Versjon 5.3

Versjon 5.2

Versjon 5.0

Versjon 4.4

Versjon 4.39

- Diverse mindre justeringer i Ståldimensjonering og statikk.

Versjon 4.30

- Ramme Betongdimensjonering inkludert.

Versjon 4.20

- Ny forbedret utskriftsfunksjon og utskriftslayout
- Lage egne utskriftsmaler

Versjon 4.10

- NS 3470-1 5.Utgave Juli 1999.

- Ingen store endringer.
- Enkelte nye dialogbokser.

Versjon 4.0

- Programmet har fått et nytt brukergrensesnitt.
- Programmet har fått en rekke nye og endrete funksjoner.
- Brukerveiledningen er endret i henhold til dette.

Versjon 3.34

- Ingen revisjoner.
- Dette er første utgitte versjon.

3. Programoppbygning

Generelt

Tredimensjonering er tett integrert med statikkprogrammet i G-PROG Ramme og består visuelt av utvidelser av menyene i hovedvinduet til G-PROG Ramme samt flere dialogbokser som nås fra disse. Videre er et nytt modus "Dimensjoneringsmodus" tilføyd.

Dette kapittelet beskriver alle endringer og tillegg i G-PROG Ramme som har relevanse for Tredimensjonering.

Standardavhengig

For at dimensjonering etter NS 3470 skal være mulig må valget Standardavhengig velges. Dette gjøres i dialogboksen Standarder

. Se [3].

Tverrsnitt / materialelegenskaper

Velg et tverrsnitt / materiale som kan dimensjoneres. Dette gjøres i dialogboksen Tverrsnitt. Se [3].

Attributter

Endre data for dimensjonering av trekonstruksjoner i dialogboksen Treattributter. Se [3].

Statisk analyse

Utfør statistisk analyse etter 1.- eller 2. ordens teori. Dimensjoneringen vil ta hensyn til valgt dette.

Se kapittelet Teori på side 20 for mer informasjon.

Dimensjonering

Når den statiske analysen er utført blir resultatmodus automatisk aktivisert og dimensjoneringen kan utføres.

Elementer som kan dimensjoneres markeres med blått.

Merk at informasjonsfeltet øverst i vinduet under kategorien Standard viser et norsk flagg som indikerer at dimensjonering etter norsk standard er aktivisert.

Menyer

Generelt

Her beskriver bare de menyer som berører tredimensjonering spesielt. Se forøvrig [3].

Fil

Dette menyvalget er likt i alle modii.

Vis

Dette menyvalget er beskrevet i dokumentasjonen for G-PROG Ramme Statikk.

Inndata i Geometrimodus

Dette menyvalget er beskrevet i dokumentasjonen for G-PROG Ramme Statikk. Dette gjelder også valget Treattributt.

Inndata i Dimensjoneringsmodus

Redigering av inndata

Element

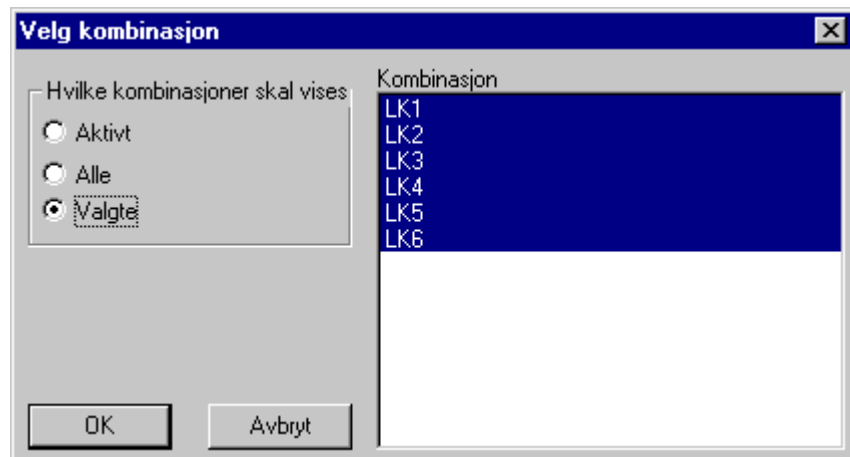
Viser dialogboksen **Element** som brukes for å velge hvilke staver som skal være aktive (dvs. beregnes og vises) i dimensjoneringsfasen.

*Element**Dialogboksen Element*

Dialogboks for valg av staver som skal være aktive ved dimensjoneringen. Tips. Bruk mus i kombinasjon med **Shift** eller **Ctrl** for å velge elementene.

Kombinasjon

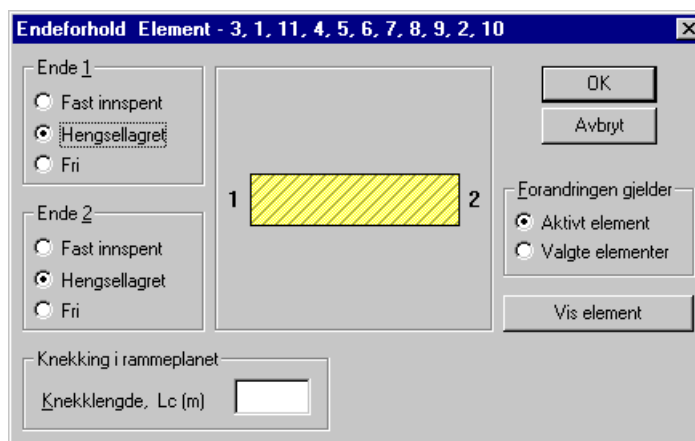
Viser dialogboksen **Velg Kombinasjon** som brukes for å velge hvilke kombinasjoner som skal inngå i dimensjoneringen.

Dialogboksen Kombinasjon

Dialogboksen brukes til å angi hvilken eller hvilke kombinasjoner som skal beregnes og vises. Ved valgene Alle eller Valgte vises den kombinasjon som gir størst utnyttelse.

Endeforhold

Viser dialogboksen **Endeforhold** hvor du kan gi inn stavens endeforhold og knekklemd.

Dialogboksen Endeforhold

Dialogboksen brukes til å beskrive elementenes endeforhold og knekklingder.

1. Endeforholdene har betydning for knekking ut av XY-planet og for vipping. Standard endeforhold er hengsellagret i begge ender unntatt for utkragede elementer som er frie i den frie enden og innspekte i den andre. Hengsellagret betyr at elementet er leddlagret mhp knekking og gaffellagret mhp vipping.
2. Knekklingden er elementets knekklingde i XY-planet. Denne benyttes kun for dimensjonering av trykte staver når statikken er beregnet med 1. ordens teori.
3. Forandringen gjelder enten det element som er markert **som aktivt element** eller alle de element som er markert som **valgte elementer**. Hvis data ikke kan brukes på alle valgte elementer kan kun aktivt element velges.

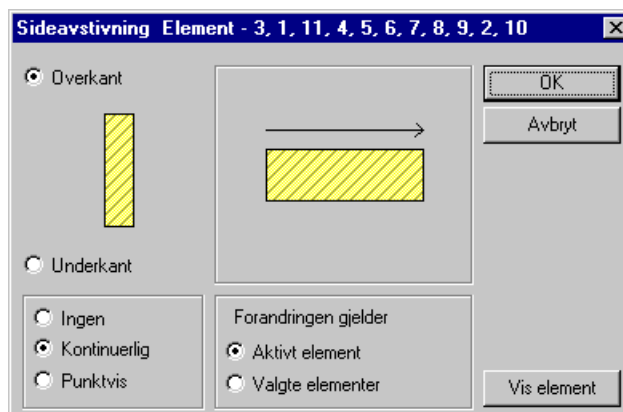
Endeavstivninger

Viser dialogboksen **Endeavstivninger** hvor du kan gi inn stavens endeavstivninger.

Endeavstivninger er ikke aktuelt for tredimensjonering.

Sideavstivning

Viser dialogboksen **Sideavstivning** hvor du kan gi inn sideavstivningene langs staven.

Dialogboksen Sideavstivning

Dialogboksen brukes til å beskrive elementenes sideavstivninger. Disse hindrer elementet fra å bøye ut av XY-planet. Du må selv kontrollere at avstivningene er i stand til å ta opp utbøyningskreftene. Avstivning kan defineres for en eller begge sider av tverrsnittet.

Kontinuerlig avstivning

Kontinuerlig avstivning forutsetter avstivning i hele stavens lengde, og så tett at ingen utbøyning kan skje mellom avstivningene.

Når begge sider er avstivet kan ingen knekking eller vipping skje.

Når en side er avstivet kan ingen knekking skje. Hvis den avstivete siden har trykkspenning i hele lengden kan heller ikke vipping skje, mens ellers bundet vipping blir kontrollert.

Punktvis avstivning

Det kan defineres opp til ti avstivninger per element, med en minste avstand mellom hverandre og til endenodene på L/10. Avstivningene kan defineres hverfor seg eller med en senteravstand.

Ved punktvis avstivning kan knekking og vipping skje mellom avstivningene. Ved vippingskontrollen tas kun hensyn til avstivninger på trykksiden.

Forandringen gjelder enten det element som er markert **som aktivt element** eller alle de element som er markert som **valgte elementer**. Hvis data ikke kan brukes på alle valgte elementer kan kun aktivt element velges.

Tverravstivning

Viser dialogboksen **Tverravstivning** hvor du kan gi inn tverravstivningene langs staven.

Tverravstivninger er ikke aktuelt for tredimensjonering.

Lastangrepshøyde

Viser dialogboksen **Lastangrepshøyde** hvor du kan definere hvor i tverrsnittet lasten angriper.

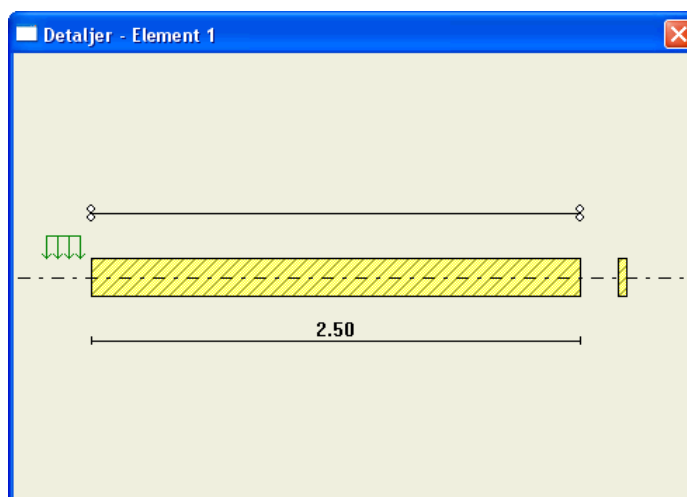

Dialogboksen Lastangrepshøyde

I dialogboksen Lastangrepshøyde kan du definere hvor i tverrsnittet lasten angriper. Dette har betydning i vippingsberegningen.

Detaljer

Viser vinduet **Detaljer** hvor du får et grafisk bilde over de detaljdata du har gitt inn.

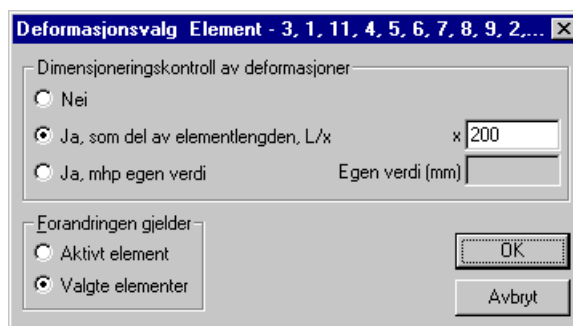

Vinduet Detaljer

Vinduet brukes for å gi et grafisk bilde over de detaljer du har gitt inn. Vinduet viser alltid det element som er aktivt.

Deformasjonsvalg

Viser dialogboksen **Deformasjonsvalg** hvor du bestemmer kriteriene for tillatte deformasjoner.

Dialogboksen Deformasjonsvalg

Dialogboksen benyttes for å gi inn kriteriene for tillatte deformasjoner. Du kan velge enten en andel av feltlengden eller en absolutt verdi i mm. Valget her avgjør hvilken utnyttelsesgrad du får i bruksgrensekombinasjonene.

Beregning

Beregning

Beregne

Beregne

Aktiviserer dimensjoneringen av valgte elementer. De utvalgte elementene er markert med blå elementnummerering.

De elementer som ikke er fullt utnyttet, blir markert med grønt, mens de som er fullt utnyttet blir markert med rødt. Det er ellers mulig å brukerstyre denne fargemarkeringen i dialogboksen **Utnyttelsesgrad farver**. Se side 15

Merk at for å utføre dimensjoneringen for alle lastkombinasjoner må du først velge Utvalgte/Alle i listboksen for kombinasjoner. Ellers vil dimensjoneringen

kun utføres for valgt lastkombinasjon. For å dimensjonere andre lastkombinasjoner må du da bytte til disse og beregne påny.

Resultat

Resultat

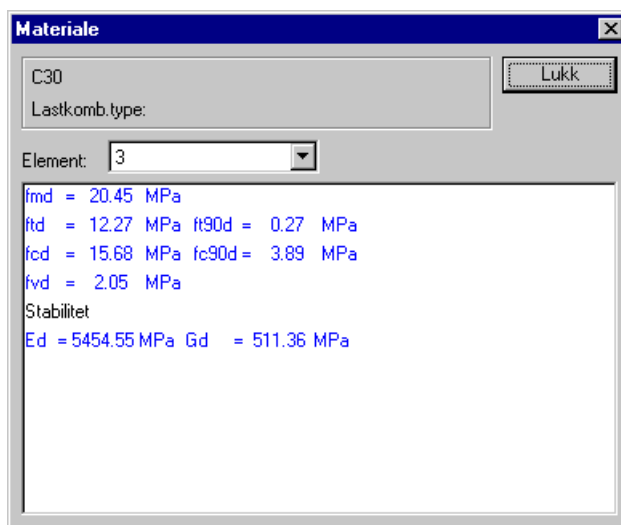
- Materiale
- Tverrsnittsverdier
- Kapasitet
- Kontroll
- Utnyttelsesgrad

Materiale

Viser dialogboksen **Materiale** som gir informasjon om materialegenskaper for aktivt element.

Materialegenskaper

Dialogboksen *Materiale*

Viser dimensjonerende materialegenskaper for aktivt element utfra valgt lastkombinasjon. Vha. listboksen kan du også se materialegenskapene for andre elementer.

NB! Dimensjonerende materialegenskaper er avhengig av lastvarighetsklasser. [5] pkt.11.1.3 og 11.2.5.

Informasjon

C30 = Tre fasthetsklasse

Lastkomb type= Angir om materialfaktor inngår (brudd) eller ikke (bruks)

f_{md} = dimensjonerende materialfasthet for bøyning (f_m/γ_M)

f_{td} = dimensjonerende materialfasthet for strekk (f_t/γ_M)

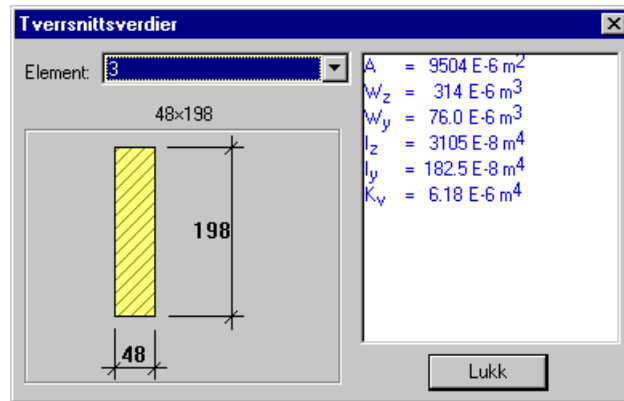
f_{td90d} = dimensjonerende materialfasthet for strekk tverrs fiberretningen (f_{t90}/γ_M)

f_{cd}	=	dimensjonerende materialfasthet for trykk (f_c/γ_M)
f_{c90d}	=	dimensjonerende materialfasthet for trykk tverrs fiberretningen (f_{c90}/γ_M)
f_{vd}	=	dimensjonerende skjærfasthet (f_v/γ_M)
E_d	=	dimensjonerende E-modul (E/γ_M)
E_{90d}	=	dimensjonerende E-modul tverrs fiberretningen (E_{90}/γ_M)
G_d	=	dimensjonerende G-modul (G/γ_M)

Tverrsnittsverdier

Viser dialogboksen **Tverrsnittsverdier** som gir informasjon om aktivt element.

Tverrsnittsverdier

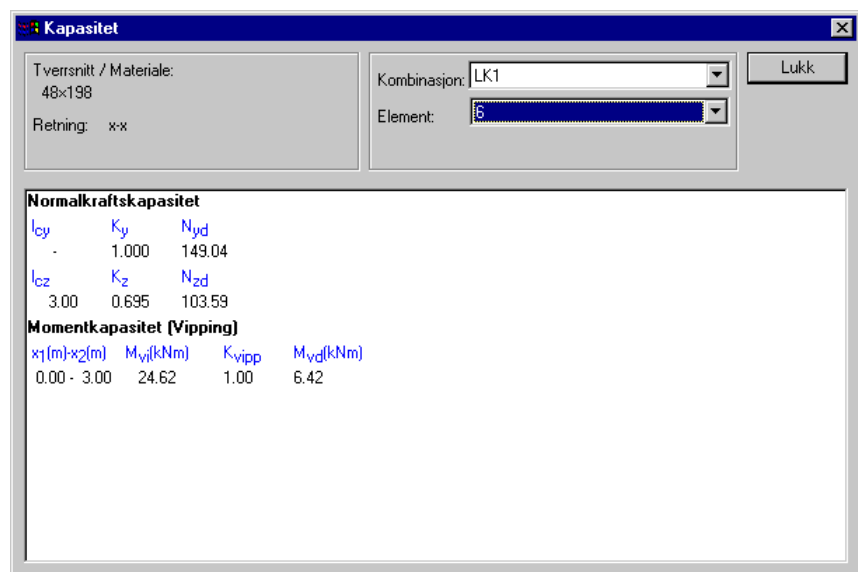
Dialogboksen Tverrsnittsverdier

Dialogboksen gir informasjon om aktivt element. Vha. listboksen kan du også se informasjonen for andre elementer.

Kapasitet

Viser dialogboksen **Kapasitet** som gir kapasitet for aktivt element.

Kapasitet

Dialogboksen Kapasitet

Dialogboksen gir det aktive elements kapasitet med hensyn på instabilitet og flyting mot aktuelle snittkrefter.

Hva som vises er avhengig av tverrsnittstype, belastning samt eventuell sideavstivning og tverravstivning.

Element

Hvis du vil kontrollere andre elementer, velg disse i listboksen **Element**

Kombinasjon

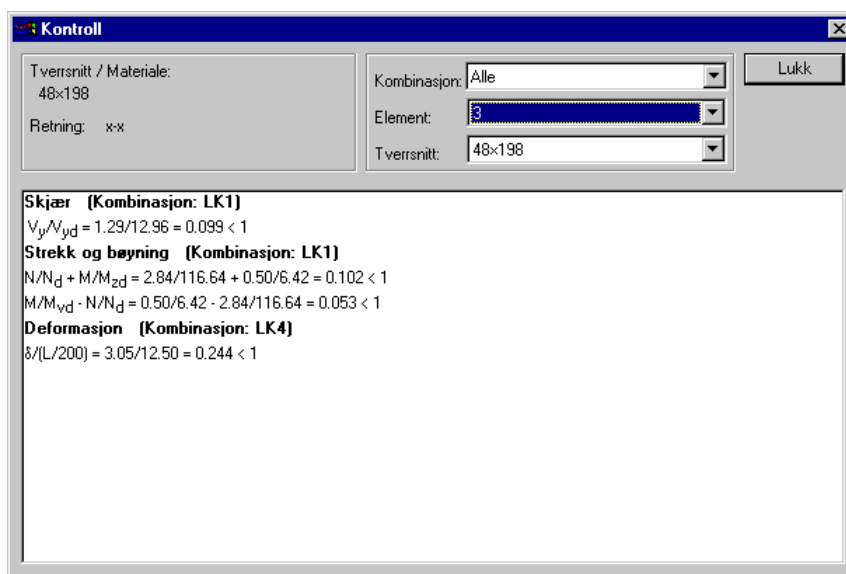
Hvis du vil kontrollere andre kombinasjoner, velg disse i listboksen

Kombinasjon

Kontroll

Viser dialogboksen **Kontroll** som gir alle kontroller som er utført av aktivt element.

Tverrsnittskontroll

Dialogboksen Kontroll

Dialogboksen viser alle kontroller som er utført på aktivt element ihht NS 3470. Hva som vises i dialogboksen er avhengig av tverrsnittstype, tverrsnittsklasse, belastning samt eventuell sideavstivning og tverravstivning.

Markering

De kontroller som innebærer at tverrsnittets kapasitet er overskredet blir markert med rødt.

Element

Hvis du vil kontrollere andre elementer, velg disse i listboksen **Element**.

Tverrsnitt

Hvis du vil prøve et annet tverrsnitt, f.eks. hvis det opprinnelige ikke holder, velg nytt tverrsnitt i listboksen **Tverrsnitt**.

Merk at en del kontroller, bl.a. vipping, også benytter data fra statikkberegningen, som ikke er endret. Videre vil endrete stivhetsforhold i de fleste tilfeller føre til andre snittkrefter. Dette betyr at endringer av tverrsnittet kun gir veiledende informasjon, og at en korrekt dimensjonering forutsetter at også statikken beregnes etter at tverrsnittet er forandret.

Kombinasjon

Hvis du vil kontrollere en annen kombinasjon, velg ny kombinasjon i listboksen **Kombinasjon**. Når denne listboksen angir **Utvalgte/Alle** betyr det at for hver kontroll blir den ugunstigste kombinasjonen vist. Hvis du ikke har beregnet dimensjoneringen for alle kombinasjoner velger programmet den ugunstigste av de beregnede kombinasjonene.

Utnyttelsesgrad farver

Viser Dialogboksen **Utnyttelsesgrad farver** for editering av farger i den grafiske visningen av beregningsresultater for dimensjoneringen.

Farvevalg for visning av resultater

Dialogboksen Farvevalg

Dialogboksen gir mulighet for oppsett av farver for visning av utnyttelse av elementene som er valgt.

Standard er at elementer som er utnyttet mer enn standarden tillater er markert med rødt, mens andre valgte elementer er markert med grønt.

Ved å gi inn en grenseverdi mindre enn 1 for grønn farve vil utnyttelser over denne verdien men ikke over 1 bli markert med blått.

Utnyttelsesgrad tabell

Viser dialogboksen **Utnyttelsesgrad tabell** som gir informasjon om utnyttelse av alle valgte elementer.

Utnyttelsesgrad

Element	Utnyttelsesgrad
7	0.786
10	0.786
11	0.747
6	0.539
2	0.355
1	0.355
4	0.279
8	0.244
3	0.244
9	0.201
5	0.201

Dialogboksen Utnyttelsesgrad

Dialogboksen gir informasjon om utnyttelsesgraden for alle valgte elementer for aktuell lastkombinasjon eller for alle valgte kombinasjoner.

Tabell -bøyning -skjær –rissdata og interaksjondiagram

Dialogboksene gjelder kun for dimensjonering av betongtverrsnitt. Se egen brukerdokumentasjon for dette

Valg

Valg

Dette menyvalget er beskrevet i dokumentasjonen for G-PROG Ramme Statikk. I dimensjoneringsmodus finnes to ekstra valg som beskrives her.

Sideavstivning

Når dette valget er aktivisert vises alle sideavstivninger i det grafiske vinduet. Punktvisse avstivninger vises som en liten strek vinkelrett på staven, mens kontinuerlige avstivninger vises som en strek parallelt staven.

Tverrsnittsbilde

Når dette valget er aktivisert vises et bilde av tverrsnittet i målestokk midt på hver stav.

Detaljert

Når dette valget er aktivert vises hele rammen med trevirke i målestokk.

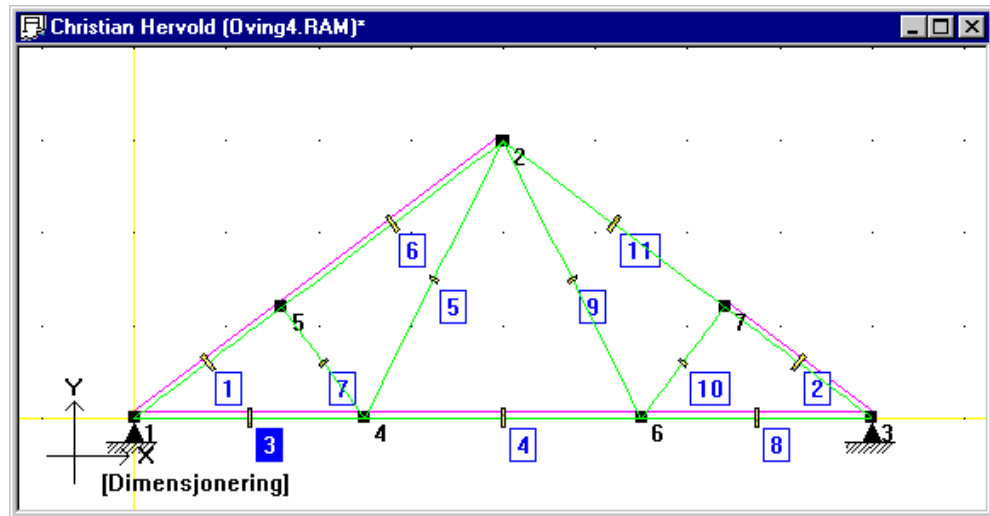
Vindu

Dette menyvalget er beskrevet i dokumentasjonen for G-PROG Ramme Statikk.

Hjelp

Dette menyvalget er beskrevet i dokumentasjonen for G-PROG Ramme Statikk.

Grafisk arbeidsområde

I det grafiske arbeidsområdet kan du velge hvilke staver som skal være **valgte**, og hvilken stav som skal være **aktiv**. Videre kan du få en hurtig overblikk over dimensjoneringsresultatene.

Alle staver hvor elementnumret er blått er valgte. Ved å klikke på en stav endrer du dens status fra eller til valgt. Ved å trekke en ramme rundt flere staver gjør du alle staver innenfor rammen valgte. Hvis du har staver som ikke kan dimensjoneres kan disse heller ikke velges. Du kan også velge staver under **Inndata/Element**.

Ved å dobbeltklikke på en stav gjør du denne aktiv.

Aktiv stav er den som i utgangspunktet får de endringer som du gir inn under inndata. Men du kan også, i resp. dialogboks, velge at endringene skal gjelde for alle valgte staver.

Valgte staver blir dimensjonert når du velger beregning.

4. Metoder

Generelt

Dette kapitlet gir informasjon om hvordan programmet kan brukes ved gjennomgang av et konkret eksempel.

Utskrift fra eksemplet er gjengitt i kapittel Eksempel 1 på side 39.

Utføre statistisk analyse

Utfør statistisk analyse slik som beskrevet i [3].

Husk spesielt å velge standardavhengig analyse i dialogboksen **Standarder**.

Utføre dimensjonering

Etter vellykket statistisk analyse utføres dimensjonering slik:

1. Velg resultatmodus.
(Blir automatisk gjort ved statistisk analyse)
2. Sjekk resultater.
(Deformasjoner, snittkrefter, spenninger etc.)
3. Velg en lastkombinasjon som du vil dimensjonere for ved å velge den i listen **Lastkombinasjoner** øverst til høyre i resultatvinduet. Du kan også velge Utvalgte/Alle, for å dimensjonere flere kombinasjoner samtidig.
4. Velg **Dimensjoneringsmodus**. Merk at elementer som kan dimensjoneres blir markert med blått elementnummer, og at ett av dem er satt aktivt. (Markert med skravert blått.)
5. Gi inn relevante data om innspenningsforhold og knekk lengde i rammeplanet hvis du har utført 1. ordens analyse, for aktuelle elementer i dialogboksen **Endeforhold**. Aktiveres fra menyen **Inndata**. Se side 8
6. Gi inn data for sideavstaging og eventuelt endre lastangrepspunkt for de elementer som skal dimensjoneres i dialogboksen **Detaljer** som aktiveres fra menyen **Inndata**. Se side 8.
7. Sett opp farvevalg i dialogboksen **Utnyttelsesgrad farver** for å få ønsket visuell kontroll. Aktiveres fra menyen **Resultater**. Se side 12.

8. Hvis lastkombinasjonen er en bruksgrense kombinasjon, må du sette opp dimensjoneringskriterium for deformasjoner i dialogboksen **Deformasjonsvalg**. Se side 11.
9. Utfør dimensjonering. Velg **Beregne** på menyen.
10. Du får nå umiddelbar visuell kontroll av resultatet ved at elementene som er dimensjonert blir fargelagt slik du har satt det opp under pkt. 7. Standard er at elementer som ikke er fullt utnyttet blir vist med grønt, mens elementer som er fullt utnyttet blir vist med rødt.
Sjekk også i dialogboksene **Kontroll, Kapasitet** og **Utnyttelsesgrad** for å få full kontroll på om resultater er OK. Alle disse dialogboksene aktiveres fra menyen **Resultater**. Se side 12.
11. Hvis noen elementer ikke holder, endre eventuelt disse ved å øke tverrsnittet, endre konstruksjonen, endre avstivning e.l. og utfør ny statistisk analyse og / eller dimensjonering.
12. Dimensjoner for flere lastkombinasjoner direkte ved å endre lastkombinasjon som beskrevet under pkt. 3) og utfør pkt. 9) - 10) på nytt.

Skrive ut resultater

Når du er fornøyd med dimensjoneringen kan resultater skrives ut som dokumentasjon.

1. Velg Utskriftsvalg / Dimensjonering fra Fil-menyen for oppsett av hva som skal skrives ut.
2. Skriv ut resultater fra dialogboksen Skriv ut som aktiveres fra Fil-menyen.
3. Lagre data. Velg **Lagre** på **Fil-menyen** i **Hovedvinduet**.

5. Teori

Generelt

Tredimensjonering er en del av G-PROG Ramme, og data hentes dels fra statikkberegningen, dels fra egne dialogbokser. Beregningen følger norsk standard NS3470.

Fortegnsregler

Dimensjonering

G-PROG Ramme Tredimensjonering og Ståldimensjonering følger de samme fortegnsregler.

Se beskrivelse av disse i dokumentasjonen for G-PROG Ramme og Ståldimensjonering

Standarder

Beregningen utføres iht. NS 3470-1 5. utg. juli 1999.

Profiler

Generelt

Programmet kan operere med standardiserte- og brukerdefinerte tverrsnitt. Dette gjelder både for massivt tretverrsnitt, sammensatte tverrsnitt og for limtre.

Dimensjonering

Kun standardprofiler dimensjoneres.

Dvs. at egendefinerte sammensatte tverrsnitt kun kan brukes i statikkberegningen.

Trevirke (gran og furu)

NS 3079 gir følgende tabell for standard tverrsnittsdimensjoner for trevirke.

Skurlast	Justert skurlast	Høvellast
----------	------------------	-----------

Skurlast		Justert skurlast		Høvellast	
Tykkelse [mm]	Bredde [mm]	Tykkelse [mm]	Bredde [mm]	Tykkelse [mm]	Bredde [mm]
13				9	9
16				12	12
19				15	15
22				18	18
25	25	23		21	21
32		30		28	28
38	38	36	36	34	34
44		42			
50	50	48	48	45	45
63	63	61	61	58	58
75	75	73	73		70
100	100	98	98		95
	115		113		110
	125		123		120
	140				135
	150		148		145
	175		173		170
	200		198		195
	225		223		220

Tabell 1 Tverrsnittdimensjoner for trevirke

Programmet inneholder en database for disse.

Limtre

Limtreprodusenten SPLITKON leverer følgende limtrebjelker som standard basert på lamellhøyde på 40 mm.

Høyde [mm]	Bredde [mm]							
	80	100	120	140	160	180	200	220
100								
120								
140								
160								
200								
240								
280								

	Bredde [mm]							
320	■	■	■	■	■	■	■	■
360	■	■	■	■	■	■	■	■
400	■	■	■	■	■	■	■	■
440	■	■	■	■	■	■	■	■
480	■	■	■	■	■	■	■	■
520	■	■	■	■	■	■	■	■
560	■	■	■	■	■	■	■	■
600	■	■	■	■	■	■	■	■
640	■	■	■	■	■	■	■	■
680	■	■	■	■	■	■	■	■
720	■	■	■	■	■	■	■	■
760	■	■	■	■	■	■	■	■
800	■	■	■	■	■	■	■	■
840	■	■	■	■	■	■	■	■
880	■	■	■	■	■	■	■	■
920	■	■	■	■	■	■	■	■
960	■	■	■	■	■	■	■	■
1000	■	■	■	■	■	■	■	■
1040	■	■	■	■	■	■	■	■
1080	■	■	■	■	■	■	■	■
1120	■	■	■	■	■	■	■	■
1160	■	■	■	■	■	■	■	■
1200	■	■	■	■	■	■	■	■
1240	■	■	■	■	■	■	■	■
1280	■	■	■	■	■	■	■	■
1320	■	■	■	■	■	■	■	■
	■	= Produseres på bestilling						
	■	= Lagervare						

Tabell 2 Tverrsnittsdimensjoner for limtre

Programmet inneholder en database for disse.

Dimensjoneringsgrunnlag

Grensetilstander

Gitt i [5] pkt. 10.2

Følgende grensetilstander skal kontrolleres

- Bruddgrense

- Bruksgrense
- (Ulykkesgrense)

I brudd- og ulykkesgrensetilstand kontrolleres

- Bøyemoment
- Aksialkraft
- Skjærkraft
- Kombinasjoner av ovennevnte

I bruksgrensetilstand kontrolleres

- Deformasjoner

Temperaturutvidelseskoeffisient

I fiberretningen: $\alpha = 0,005 \text{ mm/mK}$

På tvers av fiber: $= 0,04 \text{ mm/mK}$

Dimensjonerende lastvirkninger

Gitt i [5] pkt. 10.3

Dimensjonerende lastvirkning for alle grensetilstander er den mest ugunstigste iht. NS 3491-x, og lastfaktorer i samsvar med NS 3490

MERKNAD Inntil NS 3490 og NS 3491 foreligger, kan NS 3479 benyttes. For variable laster skal det forutsettes 50-års returperiode, med mindre andre gjeldende lastforskrifter angir annen returperiode.

Dimensjonerende materialfasthet og kapasitet

Dimensjonerende materialfasthet R_d bestemmes ut fra karakteristisk fasthet R_k .

Se side 26.

$$R_d = R_k \frac{k_{\text{mod}} \cdot k_{ls}}{\gamma_M}$$

hvor γ_M = materialkoeffisient (Se neste avsnitt)

k_{mod} = faktor avhengig av belastningsvarighet og trevirkets fuktinnhold

k_{ls} = faktor bestemt av lastfordelingen

Materialkoeffisient

[5] pkt. 10.4

Bruddgrense

$$\gamma_M = \gamma_1 \cdot \gamma_2$$

hvor	γ_1	= 1,1	For materialer som er NS-merket eller sertifisert
		= 1,2	For materialer med dokumenterte kapasiteter
	γ_2	= 1,0	Utvidet kontroll, enklere konstruksjoner
		= 1,1	Normal kontroll

Standard materialfaktor settes til:

$$\gamma_M = 1,2 \cdot 1,1 = 1,32$$

Bruks- og ulykkesgrense

$$\gamma_M = 1,0$$

Høydefaktor k_h

[5] pkt. 11.1.2

For massivt trevirke, **ikke limtre**, korrigeres bøy- og strekkfastheter med:

$$1.0 \leq k_h = \left(\frac{150}{h} \right)^{0,2} \leq 1.3$$

Når tverrsnittshøyden, h er mellom 40 og 150 mm.

Utregnet:

h[mm]	≤40	48	63	73	98	123	148	≥150
k_h	1,30	1,26	1,19	1,15	1,09	1,04	1,0	1,0

Tabell 3 Høydefaktor

For limtre settes $k_h = 1,0$

Lastvarighet

[5] pkt. 11.1.3

Ved beregning av fastheter, kapasitet og stivhet skal laster klassifiseres etter varighet, i klassene P, A, B, C og I etter Tabell 4.

Klasse	Varighet	Typiske lasttyper
P	Mer enn 10 år	- egenlast, vanntrykk og jordtrykk
A	6 mnd til 10 år	- nyttelast i vanlige konstruksjoner
B	1 uke til 6 mnd	- snølast - større personlaster - utvendig nyttelast - temperaturlast - bevegelig last på kranbaner
C	Mindre enn 1 uke	- vindlast - støt og rystelser

		<ul style="list-style-type: none"> - nyttelast på provisoriske konstruksjoner - tilfeldig personlast på gulv og tak - bevegelig last på bruer
I	Øyeblikkslast	- ulykkeslast

Tabell 4 Lastvarighetsklasser

Lastklassene brukes ved bestemmelse av faktorene **Fasthetsfaktor for lastvarighet og fuktighet** og **Deformasjonsfaktor for lastvarighet og fuktighet**. Se hhv. side 27 og 29.

Materialelegenskaper

Klimaklasser

[5] pkt.11.1.4

Konstruksjoner i tre klassifiseres i klimaklasser etter Tabell 5.

	Klimaklasse		
	1	2	3
Relativ luftfuktighet (RF)	$RF < 65\%$	$65\% \leq RF \leq 85\%$	$RF > 85\%$
Omtrent fuktighet i gran og furu	$\omega < 12\%$	$12\% \leq \omega \leq 20\%$	$\omega > 20\%$

Tabell 5 Fuktighetsklasser

Klasse 1

- bærende elementer innendørs i rom som vanligvis er oppvarmet
- loftsbelte og bærende takkonstruksjoner i kalde luftede loftsrom
- yttervegger i vanlige bygg

Klasse 2

- bærende elementer innendørs i bygg som ikke er oppvarmet, men ventilert
- konstruksjoner i lokaler med ikke fuktavgivende virksomhet eller lagring
- konstruksjoner i friluft beskyttet av regn og vann

Klasse 3

- konstruksjoner som ikke er beskyttet mot regn og vann
- konstruksjoner som er i direkte kontakt med terreng

MERKNAD Bare i unntakstilfeller anses tildekte konstruksjoner å tilhøre klimaklasse 3.

Klimaklassene er brukerstyrte i programmet.

Fasthetsklasser

[5] pkt. 11.2.4 gir følgende tabell for fasthetsegenskaper. (Verdier i N/mm²)

		Fasthetsklasser etter NS-EN 338				
		C14	C18	C24	C30	C40
Bøyning	f_{mk}	14,0	18,0	24,0	30,0	40,0
Strekk						
- i fiberretn.	f_{10k}	8,0	11,0	14,0	18,0	24,0

	Fasthetsklasser etter NS-EN 338				
	C14	C18	C24	C30	C40
- på tvers f. f_{t90k}	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Trykk					
- i fiberretn. f_{c0k}	16,0	18,0	21,0	23,0 ¹	26,0 ¹
- på tvers f. f_{c90k}	4,3	4,8	5,3	5,7	6,3
Skjær ² :	1,7	2,0	2,5	3,0	3,8
Stabilitet ³ :					
E-modul E_{0k}	4 700	6 000	7 400	8 000	9 400
Deformasjoner ⁴ :					
E_0	7 000	9 000	11 000	12 000	14 000
E_{90}	230	300	370	400	470
G	440	560	690	750	880
Densitet (kg/m ³) ρ_k	290	320	350	380	420
Densitet (kg/m ³) ρ_{mid}	350	380	420	460	500

Tabell 6 Karakteristiske fasthetsverdier og E- og G-moduler og densitet, for konstruksjonstre.

Fasthetsfaktor og lastvarighet og klimaklasse

[5] pkt. 11.2.5

Lastvarighetsklasse	Fasthetsfaktor k_{mod} for lastvarighet og klimaklasse for konstruksjonstre, limtre og forbindelser		
	Klimaklasse		
	1	2	3
P	0,70	0,70	0,60
A	0,80	0,80	0,65
B	0,90	0,90	0,70
C	1,00	1,00	0,80
I	1,10	1,10	0,90

Tabell 7 Fasthetsfaktor k_{mod} for lastvarighet og klimaklasse for konstruksjonstre, limtre og forbindelser

For dimensjonerende fasthet, se kapittelet Dimensjonerende materialfasthet og kapasitet på side 23.

Hvis en lastkombinasjon består av laster fra ulike lastvarighetsklasser, velges for alle lastene i kombinasjonen den verdien for k_{mod} som tilsvarer lasten med

¹ For nordisk gran og furu kan f_{c0k} settes 27,0 N/mm² for C 30 og 32,0 N/mm² for C 40.

² Rulleskjærfastheten kan settes lik $f_{vk}/2$.

³ De angitte verdiene representerer 5 % fraktilverdier. E_{90k} kan settes lik $E_{0k}/30$.

⁴ De angitte verdiene representerer middelverdier.

korteste varighet. For eksempel kan det for en kombinasjon av permanent last og korttidslast velges en verdi for k_{mod} som tilsvarer korttidslasten.

Deformasjonsfaktor og lastvarighet og klimaklasse

[5] pkt. 11.2.7

Lastvarighetsklasse	Deformasjonsfaktor k_{cr} for lastvarighet og klimaklasse for konstruksjonstre, limtre og forbindelser		
	Klimaklasse		
	1	2	3
P	1,60	2,00	3,50
A	1,50	1,80	3,00
B	1,20	1,30	2,00
C	1,00	1,00	1,50
I	1,00	1,00	1,00

Tabell 8 Deformasjonsfaktor for konstruksjonstre, limtre og forbindelser

Deformasjonene beregnes som summen av de separat beregnede deformasjonene for de forskjellige laster med den tilhørende deformasjonsfaktoren.

I programmet velger du deformasjonsfaktoren for en lastkombinasjon!

Spesielt for limtre

Bestemmelsene for limtre forutsetter limtre produsert i samsvar med NS-EN 386.

Dersom det ikke foreligger annen dokumentasjon, kan karakteristiske fasthetsverdier, stivhetsmoduler og densiteter for limtre gitt i tabell 9 benyttes.

[5] pkt. 11.3 gir følgende tabell for fasthetsegenskaper. (Verdier i N/mm²)

Tverrsn.oppbyggin g	Kombinert			Homogent		
	GL 28c	GL 32c	GL 36c ²	GL 28h	GL 32h	GL 36h
Fasthetsverdier ¹						
Bøyning f_{mk}	28	32	36	28	32	36
Strekk						
- i fiberretning f_{t0k}	16,5	19,5	22,5	19,5	22,5	26
- på tvers f. f_{t90k}	0,4	0,45	0,5	0,45	0,5	0,6
Trykk						
- i fiberretning f_{c0k}	24	26,5	29	26,5	29	31
- på tvers f. f_{c90k}	5,3	5,7	6,3	5,3	5,7	6,3

¹ Oppbygging av tverrsnitt som tilfredsstillende de aktuelle fasthetsklassene for limtre, skal være godkjent av Norsk Limtrekontroll, evt. være spesifisert i henhold til prEN 1194.

² Limtre GL36c tilsvarer L40 etter forrige utgaven av standarden.

Tverrsn.oppbyggin g		Kombinert			Homogent		
Skjær	f_{vk}	2,7	3,2	3,8	3,2	3,8	4,3
Stabilitet ¹	E_{0k}	1020 0	11100	11900	1020 0	11100	11900
Forskyvninger ²	E_0	1260 0	13700	14700	1260 0	13700	14700
	E_{90}	390	420 780	460 850	420	460 850	490 910
G		720			780		
Densitet	ρ_k	380	410	430	410	430	450

Tabell 9 Karakteristiske fasthetsverdier og E- og G-moduler og densitet, for limtre.

For limtre settes høydefaktoren $k_h = 1,0$.

Spesielt for Kerto – bjelken

Kerto-bjelken skal dimensjoneres i henhold til NS 3470 eller Eurocode 5. De karakteristiske konstruksjonsdata i tabell 10 skal legges til grunn. Det skal brukes fasthetsfaktorer og deformasjonsfaktorer tilsvarende konstruksjonstre, avsnitt 0 respektive 0.

[6] avsnitt 5 gir følgende tabell for fasthetsegenskaper. (Verdier i N/mm²)

Egenskap	Bjelketype		
	Kerto- S	Kerto- T	Kerto- Q
Bøying ³			
- på kant og på flasken f_{mk}	48	32	36
Strek ³			
- i lengderetningen	40	26	27
f_{t0k}	0,7	0,5	6,5
- parallelt bjelkehøyden f_{t90k}			
Trykk			
- i lengderetningen f_{c0k}	40	26	27
- parallelt bjelkehøyden f_{c90k}	9	5	12
- tvers på finérlagrene f_{c90k}	5	2,5	5
Skjær			
- tvers på limfugene f_{v0k}	5	3,5	5
- parallelt limfugene f_{v90k}	2,5	2,0	1,5
Stabilitet			
- bøyning og aksiallast E_{0k}	11500	8800	9700

¹ De angitte verdiene representerer 5 % - fraktilverdier. E_{90k} kan settes lik $E_{0k}/30$.

² De angitte verdiene representerer middelverdier (50 % – fraktil verdier).

³ For bjelker eller strekkstaver med største tverrsnittsmål 300 mm skal f_{mk} og f_{t0k} multipliseres med faktoren $(300/H)^{0,14}$

		Bjelketype		
- skjærmodul	G_{0k}	800	310	820
Deformasjon				
- bøyning og aksiallast	E_{0m}	14500	10000	11000
- tvers på bjelkekant	E_{90m}	400	320	500
- tvers på limfugene	E_{90m}	300	240	300
- skjærmodul	G_{0m}	950	460	960

Tabell 10. Karakteristiske materialfastheter og midlere stivhetsmoduler i N/mm^2 for Kerto-bjelken.

[6] avsnitt 6 gir følgende tabell for karakteristiske densiteter. (Verdier i kg/m^3)

	Bjelketype		
	Kerto-S	Kerto-T	Kerto-Q
Stabilitet	480	410	480
Deformasjon	510	440	510

Tabell 11. Karakteristiske densiteter i kg/m^3 for Kerto-bjelken.

Bruddgrense

Strekk i fiberretningen

Betingelse

$$\frac{\sigma_{i0f}}{k_h \cdot f_{i0d}} \leq 1,0 \text{ hvor } \sigma_{i0f} = \frac{N_\gamma}{A_n}$$

hvor

N_γ = aksialkraft

A_n = netto tverrsnittsareal

k_h = høydefaktoren for aktuelt tverrsnitt.

Se side 24

Trykk i fiberretningen

Betingelse

$$\frac{\sigma_{c0f}}{f_{c0d}} \leq 1,0 \text{ hvor } \sigma_{c0f} = \frac{N_\gamma}{A}$$

N_γ = aksialkraft (positiv = strekk)

A = brutto tverrsnittsareal

Knekking kontrolleres spesielt i elementer med trykk. Se side 32.

Bøyning

Betingelse

$$\frac{\sigma_{mf}}{k_h k_{vipp} f_{md}} \leq 1,0 \quad \text{hvor} \quad \sigma_{mf} = \frac{M\gamma}{W}$$

k_h er høydefaktoren. Se side 24.

$$k_{vipp} = 1,0 \quad \text{for} \quad \lambda_m \leq 0,75$$

$$k_{vipp} = 1,56 - 0,75 \lambda_m \quad \text{for} \quad 0,75 < \lambda_m < 1,4$$

$$k_{vipp} = \frac{1,0}{\lambda_m^2} \quad \text{for} \quad 1,4 \leq \lambda_m$$

$$\lambda_m = \frac{0,07}{b} \cdot \sqrt{l_{ef} \cdot h}$$

l_{ef} er gitt i [5] pkt. 12.1.6 og beregnes i programmet etter formelverket gitt i kapittelet **Kontroll av knekking og vipning** på side 33.

l regnes som avstanden mellom opplegg, utkraget lengde eller som avstand mellom avstivning.

Skjær

Betingelse

$$\frac{\tau_{vf}}{f_{vd}} \leq 1,0$$

hvor

$$\tau_{vf} = \frac{V_f S}{I \cdot b} \cdot \frac{1}{k_v}$$

k_v settes til 1,0 da vi ikke tar hensyn til redusert tverrsnitt ved opplegg.

Konstant rektangulært tverrsnitt:

$$\tau_{vf} = V_f \frac{3}{2} \cdot \frac{1}{b \cdot h}$$

Konstant sirkulært tverrsnitt:

$$\tau_{vf} = V_f \frac{4}{3} \cdot \frac{4}{\pi \cdot D^2}$$

Kontrollen utføres for alle relevante snitt i elementene.

Redusert skjærkraft ved opplegg

Redusert skjærkraft ved opplegg er ikke tatt hensyn til.

Knekking

Betingelse

$$\frac{\sigma_{c0f}}{k_{\lambda} f_{c0d}} \leq 1,0$$

hvor

$$\sigma_{c0f} = \frac{N_{\gamma}}{A}$$

$$k_{\lambda} = faktor = 0,5 \cdot C_1 \left(C_3 - \sqrt{C_3^2 - \frac{4k_{eu}}{C_1}} \right) \leq 1,0$$

$$\lambda = \frac{l_k}{i}$$

$$C_1 = 1 + 20 \cdot \eta$$

$$C_2 = \eta \cdot \lambda \cdot C_1 \cdot \frac{f_{c0k}}{f_{mk}}$$

$$C_3 = 1 + (1 + C_2) \frac{k_{eu}}{C_1}$$

$$k_{eu} = \frac{\pi^2 \cdot E_{0k}}{f_{c0k} \cdot \lambda^2}$$

$\eta = 0,006$ for konstruksjonstre

$\eta = 0,004$ for limtre

2. ordens beregning

Når knekking i rammeplanet er dimensjonerende kan 2.ordens beregning benyttes i dimensjoneringen, og slankhet sees bort fra. (Ved knekking ut av rammeplanet, må slankhet beregnes etter ovennevnte regler.)

Forhåndskrumning

Når 2. ordens beregning benyttes kan forhåndskrumning antas å følge en sinuskurve med maksimal aksialkrafteksentrisitet lik:

$$e = \eta \cdot r \cdot \lambda$$

hvor $r = W/A =$ kjerneradien i
knekkretningen
($r = h/6$ for rektangulært tv.sn.)

Maksimal slankhet

Støste lovlig slankhet er **200**.

Kontroll av knekking og vipping

Knekkning og vipping

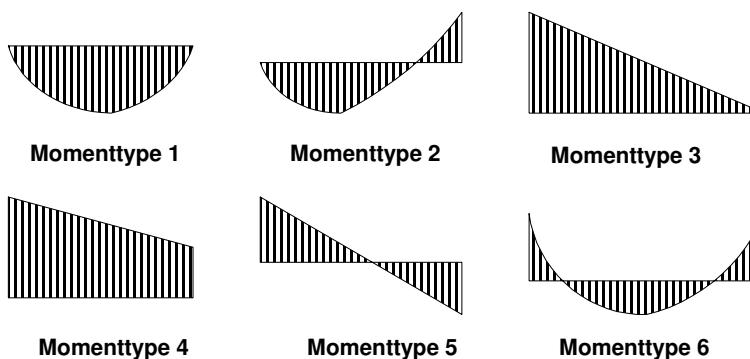
Kontroll av knekking og vipping utføres etter pkt 12.1.9 i NS3470. Dette gjøres på følgende måte.

Beregning av Ψ og vippemoment

Vipping beregnes basert på tabeller og diagrammer fra den tyske [1]. Det ideelle vippemomentet beregnes med utgangspunkt i ren statikk og er derfor ikke avhengig av standard.

Beregningene benytter seg av den s.k. nedbøyningsanalogien. Denne går ut på at vippemomentet M_{vi} for en gitt belastning og gitt form på momentkurven er lik det momentet som for en annen kjent last som gir samme nedbøyning. [2]

I inndata for endeforhold og sideavstivninger kan du velge andre endeopplegg enn gaffellagring og du kan også angi stagnering av over- og underflens, punktvis eller kontinuerlig. Her angir du også om lasten angriper i overkant, tyngdepunkt eller underkant. Vippemomentet beregnes ut fra dette, og ut fra formen på momentkurvene. Disse er delt inn i seks kurvetyper.

Momentkurver

Ikke avstivet bjelke

Momenttypene 1, 2 og 6

Belastningen tilbakeføres til tilfellet med jevnt fordelt last vha. nedbøyningsanalogien. Vippemomentet er her påvirket av lastens angrepshøyde. Bæreevnen kan økes ved spenne inn bjelken i ene eller begge endene. Ved momenttype 2 påvirkes vippemomentet også av hvorvidt det er enden med støttemoment som er innspent, og av forholdet mellom støttemoment og feltmoment. Også for momenttype 6 påvirkes beregningen av forholdet mellom støttemoment og feltmoment.

Momenttypene 3,4 og 5

Ved bjelker på to opplegg tilbakeføres beregningen til bjelker med rettlinjert momentvariasjon. Bæreevnen kan økes vha. innspenning i den ene eller begge ender.

For utkragerer med momenttype 3 beregnes vippemomentet som for en jevnt fordelt last, mens utkragerer med momenttype 4 beregnes som en dobbelt så lang bjelke på to opplegg.

Avstivet bjelke

Momenttype 1.

Følgende alternative avstivninger er mulige:

- Kontinuerlig avstivning av begge kanter. Ingen vipping er mulig.
- Kontinuerlig avstivning i overkant. Ingen vipping er mulig.
- Kontinuerlig avstivning i underkant. Vippemomentet beregnes som bundet vipping, med avstivningene leddet til elementet. Belastningen tilbakeføres til tilfellet med jevnt fordelt last vha. nedbøyningsanalogien. Vippemomentet påvirkes av lastens

angrepshøyde. Bæreevnen kan økes ved fast innspenning av endene.

- Punktvis avstivning av overkant. Beregningen utføres mhp. vipping mellom avstivningene. Det blir kontrollert at avstanden mellom avstivningene er liten nok til at momentkurven mellom disse kan approksimeres til en rettlinjete kurve. Kapasiteten blir vist for hvert avsnitt mellom avstivningene. I endeavsnittene kan bæreevnen økes ved å spenne inn endene. Hvis trykksiden er punktvis avstivet og strekksiden kontinuerlig avstivet tas kun hensyn til trykksiden.
- Punktvis avstivning av underkant. Det tas ikke hensyn til dette ved vippingsberegningen.

Momenttype 2 og 6.

Følgende alternative avstivninger er mulige:

- Kontinuerlig avstivning av begge kanter. Ingen vipping er mulig.
- Kontinuerlig avstivning i overkant. Beregning av vippemomentet skjer for den del hvor trykkflensen ikke er avstivet. Bæreevnen påvirkes av innspenningsforholdene og lastens angrepshøyde.
- Kontinuerlig avstivning i underkant. Vippemomentet beregnes som bundet vipping, med avstivningene leddet til elementet. Belastningen tilbakeføres til tilfellet med jevnt fordelt last vha. nedbøyningsanalogien. Vippemomentet påvirkes av lastens angrepshøyde. Bæreevnen kan økes ved fast innspenning av endene.
- Punktvis avstivning av overkant. Beregningen utføres mhp. vipping mellom avstivningene. Det blir kun tatt hensyn til de avstivninger som vedrører den trykte delen av flensen. Det blir kontrollert at avstanden mellom avstivningene er liten nok til at momentkurven mellom disse kan approksimeres til en rettlinjete kurve. Kapasiteten blir vist for hvert avsnitt mellom avstivningene. I endeavsnittene kan bæreevnen økes ved å spenne inn endene. Hvis trykksiden er punktvis avstivet og strekksiden kontinuerlig avstivet tas kun hensyn til trykksiden.
- Punktvis avstivning av underkant. Det tas ikke hensyn til dette ved vippingsberegningen.

Momenttype 3.

Følgende alternative avstivninger er mulige:

- Kontinuerlig avstivning av begge kanter. Ingen vipping er mulig.
- Kontinuerlig avstivning i overkant. For bjelker på to opplegg beregnes vippemomentet som bundet vipping, med avstivningene leddet til elementet. Belastningen tilbakeføres til tilfellet med jevnt fordelt last vha. nedbøyningsanalogien. For konsollbjelker beregnes vippemomentet etter nedbøyningsanalogien. I begge tilfeller påvirkes vippemomentet av lastens angrepshøyde. Bæreevnen kan økes ved fast innspenning av endene.
- Kontinuerlig avstivning i underkant. Ingen vipping er mulig.
- Punktvis avstivning av overkant. Det tas ikke hensyn til dette ved vippingsberegningen.
- Punktvis avstivning av underkant. Beregningen utføres mhp. vipping mellom avstivningene. Kapasiteten blir vist for hvert avsnitt mellom avstivningene. I endeavsnittene kan bæreevnen

økes ved å spenne inn endene. Hvis trykksiden er punktvis avstivet og strekksiden kontinuerlig avstivet tas kun hensyn til trykksiden.

Momenttype 4.

Følgende alternative avstivninger er mulige:

- Kontinuerlig avstivning av begge kanter. Ingen vipping er mulig.
- Kontinuerlig avstivning i overkant. Vippemomentet beregnes som bundet vipping. Vippemomentet påvirkes av lastens angrepshøyde. Bæreevnen kan økes ved fast innspenning av endene.
- Kontinuerlig avstivning i underkant. Ingen vipping er mulig.
- Punktvis avstivning av overkant. Det tas ikke hensyn til dette ved vippingsberegningen.
- Punktvis avstivning av underkant. Beregningen utføres mhp. vipping mellom avstivningene. Kapasiteten blir vist for hvert avsnitt mellom avstivningene. I endeavsnittene kan bæreevnen økes ved å spenne inn endene. Hvis trykksiden er punktvis avstivet og strekksiden kontinuerlig avstivet tas kun hensyn til trykksiden.

Momenttype 5.

Følgende alternative avstivninger er mulige:

- Kontinuerlig avstivning av begge kanter. Ingen vipping er mulig.
- Kontinuerlig avstivning i overkant eller underkant. Hvis mer enn halvparten av den ikke avstivede flensen er trykt skjer beregning av vippemomentet som bundet vipping. Avstivningene forutsettes leddet til elementet. Ellers approksimeres momentfordelingen til type 2 og vippemomentet i bergens i henhold til dette. I begge tilfeller kan bæreevnen påvirkes av om endene spennes inn.
- Punktvis avstivning av overkant eller underkant. Beregningen utføres mhp. vipping mellom avstivningene. Det blir kun tatt hensyn til de avstivninger som vedrører den trykte delen av flensen. Kapasiteten blir vist for hvert avsnitt mellom avstivningene. I endeavsnittene kan bæreevnen økes ved å spenne inn endene. Hvis trykksiden er punktvis avstivet og strekksiden kontinuerlig avstivet tas kun hensyn til trykksiden.

Beregner λ_m .

$$f_{vi} = M_{vi} / W_z$$

$$\lambda_m = \sqrt{(f_y / f_{vi})}$$

Kombinasjon av spenninger

Strekk og bøyning

$$\frac{\sigma_{t0f}}{k_h f_{t0d}} + \frac{\sigma_{myf}}{k_{hy} f_{md}} + \frac{\sigma_{mzf}}{k_{hz} f_{md}} \leq 1,0$$

$$\text{dessuten hvis } |\sigma_{mxf}| - |\sigma_{myf}| - \sigma_{t0f} > 0$$

$$\frac{\sigma_{myf}}{k_{hy} k_{vipp} f_{md}} + \frac{\sigma_{mzf}}{k_{hz} f_{md}} - \frac{\sigma_{t0f}}{k_h f_{t0d}} \leq 1,2 \quad (\lambda_{my} > \lambda_{mz})$$

Trykk og bøyning

$$\frac{\sigma_{c0f}}{k_{\lambda} f_{c0d}} + \left(\frac{\sigma_{myf}}{k_{hy} k_{vipp} f_{md}} + \frac{\sigma_{mzf}}{k_{hz} f_{md}} \right) \cdot \frac{1}{\left(1 - \frac{k_{\lambda}}{k_{eu}} \cdot \frac{\sigma_{c0f}}{f_{c0d}} \right)} \leq 1,0$$

k_{λ} og k_{eu} gjelder for svak akse eller for aktuell knekkretning og σ_{mxy} og $\sigma_{my\gamma}$ beregnes for største momentverdi innenfor midtre tredjedel av knekk lengden. Vipping tas hensyn til om kritiske akse. (I formelen over er x-aksen antatt kritisk med hensyn til vipping.)

I delene utenfor midtre tredjedel av knekk lengden regnes tverrsnittet kontinuerlig avstivet.

Bruksgrense

Generelt

I bruksgrense gjelder at:

$$\gamma_M = k_{ls} = 1,0$$

I bruksgrensetilstand er det krav til å begrense deformasjoner, svingninger, lokale sammentrykninger samt eventuelt funksjonskrav fra byggherre.

Her kontrolleres kun deformasjoner.

Deformasjoner

Generelt gjelder at lokale deformasjoner av bjelker, søyler, vegger, etasjeskillere og lignende ikke skal være større enn **l/200**.

For øvrig gjelder at enkeltstående hovedbjelker ikke skal ha større forskyvninger enn **l/300** p.g.a. variabel last.

For utkravede bjelker regnes "l" som dobbelt verdi av utkravet lengde, og det skal tas hensyn til eventuell vinkeldreining ved opplegget.

Selv om det kompenseres for egenlast og halv nyttelast, bør beregnet total deformasjon ikke være større enn **l/200**.

Deformasjonskriteriumet er brukerstyrt i programmet.

NB! I programmet velger du deformasjonsfaktoren K_{cr} for kun en lastkombinasjon.

Inndata

- Tverrsnittsdatabase for standard tretverrsnitt er implementert
- Standard (norske) rektangulære tverrsnitt og materiale samt egendefinerte velges fra dialogboksen **Tverrsnitt**
- Materialfaktor beregnes etter kapittel **Materialkoeffisient** på side 23, og implementeres i dialogboksen **Attributter**.
- Aktuell bøyningssakse velges i dialogboksen **Elementdata**.

- Forhåndskrumning gis når 2. ordens beregning

Resultater

Implementasjonen av den norske versjonen legges tett opp mot den svenske utgaven av programmet.

Dvs.:

- Dimensjonering utføres, på grunnlag av denne kravspesifikasjonen, av elementer med standard rektangulære profiler.
- Dimensjonerende materialegenskaper utregnes og gis i dialogboksen **Materiale**
- Aktuelle endeforhold gis i dialogboksen **Endeforhold**
- Aktuelle stivere gis i dialogboksen **Avstivning**
- Aktuelle deformasjonsgrenser mhp. dimansjonering gis i dialogboksen **Deformasjonsvalg**
- Utregnede tverrsnittsdata gis i dialogboksen **Tverrsnitt**
- Utregnet kapasitet gis i dialogboksen **Kapasitet**
- Utregnede kontroller gis i dialogboksen **Kontroll**
- Utnyttelsesgrader gis i dialogboksen **Utnyttelsesgrad**
- Utskrift av dimensjonering for aktuelle elementer og lastkombinasjoner.

6. Eksempler

Eksempel 1

Dette kapitlet gjengir eksemplet som er brukt i kapitlet Metoder på side 18.
Det er tatt ut full utskrift av inndata samt utvalgte resultater fra dimensjonering.

Rammeberegning 4.21

1 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ramDato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS****SAMMENDRAG**

11 noder
2 opplegg
0 fjær
20 ledd
12 element
2 tverrsnitt
17 laster
3 lasttilfeller
5 kombinasjoner

C:\RammeDocs\Eksempel.ram

KONVENSJONER**LOKAL ELEMENTRETNING**

Et elements retning bestemmes av elementets orientering, slik at startnoden er den node hvor elementets vinkel (w) med den globale x-aksen er større enn $-PI/4$ (-45°) og mindre enn eller lik $+3^\circ PI/4$ ($+135^\circ$).

 Globale akseretninger

Som globalt koordinatsystem benyttes et vanlig rett vinklet høyre-orientert koordinatsystem, med positiv X-akse rettet mot høyre, positiv Y-akse rettet oppover og positiv Z-retning (rotasjon) rettet mot urviseren.

Lastretninger

Ved innlesning av laster benyttes følgende lastretninger:

X, H sammanfaller med den globale x-aksen.

A sammanfaller med elementets lokale retning.

M, R sammanfaller med den globale z-retningen.

Y, V motsatt rettet mot den globale y-aksen.

L rettet vinkelrett mot elementet, rotert 90° med urviseren i forhold til den lokale elementretningen.

Foreskrevne forskyvninger er positive i de globale retningene.

TEGNFORKLARING

Deformasjoner/forskyvninger og reaksjoner er positive i globale retninger (dvs. mot høyre, oppover og mot urviseren).

Normalkrefter som gir strekk i elementet er positive, skjærkrefter er positive når de er nedadrettede til høyre foret snitt, moment er positive når de gir strekk i elementets underkant.

REAKSJONER

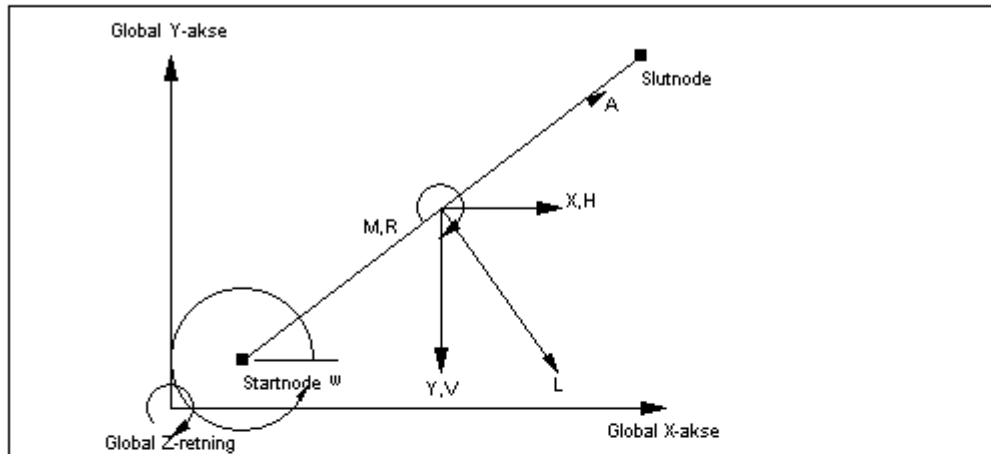
Reaksjoner skal forståes som de ytre krefter som påvirker systemet for at dette skal være i likevekt.

Rammeberegning 4.21

2 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

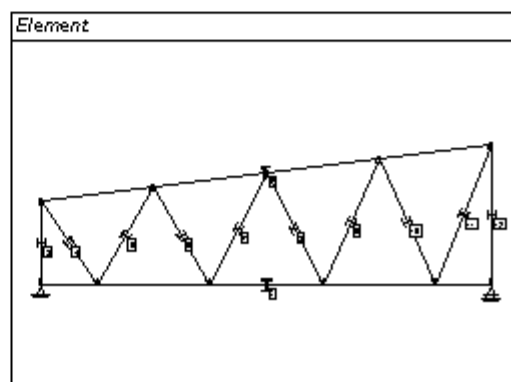
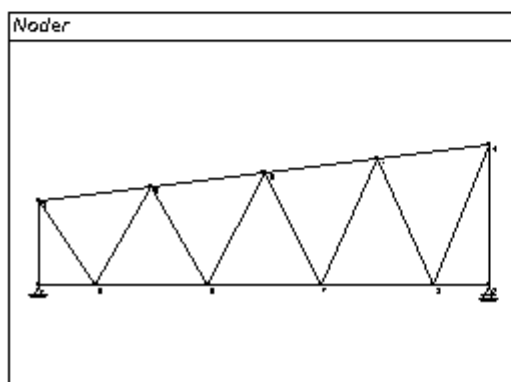

Noder

X (m)	Y (m)	X	Y	M	X (m)	Y (m)	X	Y	M	X (m)	Y (m)	X	Y	M	X (m)	Y (m)	X	Y	M	
1	0	0	F	F	4	16.000	5.000			7	10.000	0			10	8.000	4.000			
2	16.000	0	F		5	2.000	0			8	14.000	0			11	12.000	4.500			
3	0	3.000			6	6.000	0			9	4.000	3.500								

Element

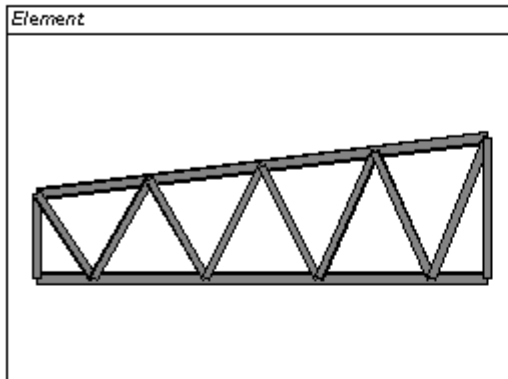
Navn	Node 1	Node 2	Init-	Navn	Node 1	Node 2	Init-	Navn	Node 1	Node 2	Init-
	(L=Ledd)	(L=Ledd)	krum.		(L=Ledd)	(L=Ledd)	krum.		(L=Ledd)	(L=Ledd)	krum.
1	1	2	Nei	5	5L	9L	Nei	9	7L	11L	Nei
2	3	4	Nei	6	6L	9L	Nei	10	8L	11L	Nei
3	1L	3L	Nei	7	6L	10L	Nei	11	8L	4L	Nei
4	5L	3L	Nei	8	7L	10L	Nei	12	2L	4L	Nei

Rammeberegning 4.21
 © GBS Data AS

3 (20)

 Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
 Utført av:
 Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

 Dato: 2001-07-05
 Signatur:
 Firmanavn: **GBS Data AS**
Tverrsnittsdata

Navn	Retn.	Areal (m ²)	I (m ⁴)	h (m)	z (m)	E-modul (kN/m ²)	Kostnad(kr)
HEB 400 / St44	z-z	1.978e-2	5.77e-4	0.400	0.200	2.10e8	
HEB 300 / St44	z-z	1.491e-2	2.52e-4	0.300	0.150	2.10e8	

Tverrsnitt/element

Element	Tverrsnitt	Retn.	Lengde(m)	Vekt (kg)	Kostnad(kr)
1	HEB 400 / St44	z-z	16.000	2480.000	
2	HEB 400 / St44	z-z	16.125	2499.300	
3	HEB 300 / St44	z-z	3.000	351.000	
4	HEB 300 / St44	z-z	3.606	421.849	
5	HEB 300 / St44	z-z	4.031	471.642	
6	HEB 300 / St44	z-z	4.031	471.642	
7	HEB 300 / St44	z-z	4.472	523.240	
8	HEB 300 / St44	z-z	4.472	523.240	
9	HEB 300 / St44	z-z	4.924	576.158	
10	HEB 300 / St44	z-z	4.924	576.158	
11	HEB 300 / St44	z-z	5.385	630.064	
12	HEB 300 / St44	z-z	5.000	585.000	
Sum			75.971	10109	

Tverrsnittspesifikasjon

Tverrsnitt	Lengde (m)	Antall	Vekt (kg)	Kostnad(kr)
HEB 400 / St44	16.000	1	2480.000	
HEB 400 / St44	16.125	1	2499.300	
HEB 300 / St44	3.000	1	351.000	
HEB 300 / St44	3.606	1	421.849	
HEB 300 / St44	4.031	2	943.284	
HEB 300 / St44	4.472	2	1046.480	
HEB 300 / St44	4.924	2	1152.316	
HEB 300 / St44	5.385	1	630.064	
HEB 300 / St44	5.000	1	585.000	

Rammeberegning 4.21

4 (20)

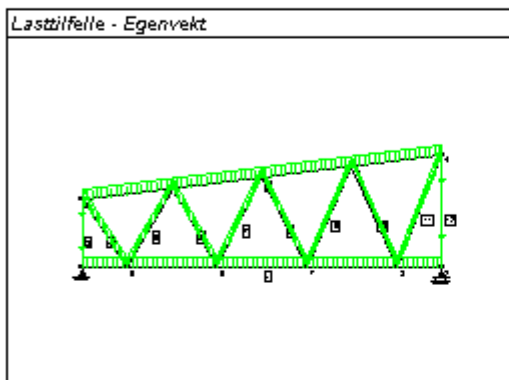
Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

Tverrsnittsspesifikasjon

Tverrsnitt	Lengde (m)	Antall	Vekt (kg)	Kostnad(kr)
Sum	75.971	12	10109	

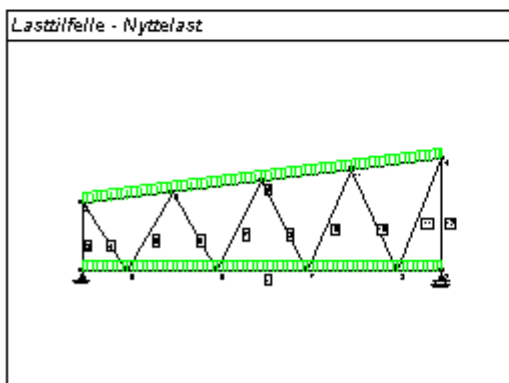
LasttilfelleEgenvekt

Egentyngde

Element	q(kN/m)	Element	q(kN/m)	Element	q(kN/m)	Element	q(kN/m)	Element	q(kN/m)
1	1.5	4	1.1	7	1.1	10	1.1		
2	1.5	5	1.1	8	1.1	11	1.1		
3	-1.1	6	1.1	9	1.1	12	-1.1		

Lasttilfelle:Nyttelast

Fordelt last

Element	Retn.	q(kN/m)	L1(m)	L2(m)	Element	Retn.	q(kN/m)	L1(m)	L2(m)
2	Y	25.0	0	0	1	Y	25.0	0	0

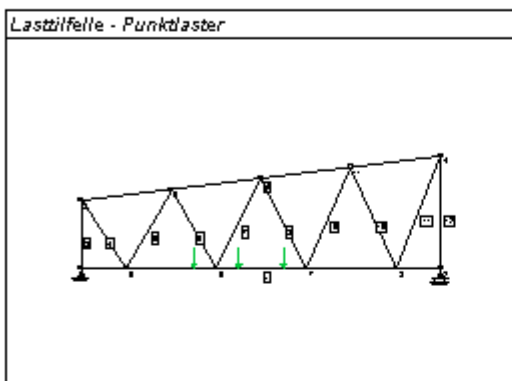
Rammeberegning 4.21

5 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
 Utført av:
 Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
 Signatur:
 Firmanavn: **GBS Data AS**

LasttilfellePunktlaster

Punktlast

Element	Retn.	P(kN)	L(m)	Element	Retn.	P(kN)	L(m)	Element	Retn.	P(kN)	L(m)
1	Y	50.0	5.0	1	Y	50.0	7.0	1	Y	50.0	9.0

Lasttilfelle

Navn	Bet.	Navn	Bet.	Navn	Bet.
Egenvekt	B1	Nyttelast	B2	Punktlaster	B3

Kombinasjon

ID	Navn	Kombinasjon	Grense	Type	Beroende
1	LK1	1.20*B1+1.60*B2	Brudd		
2	LK4	B1+B2	Bruk	Kort	
3	LK2	1.20*B1+1.60*B3	Brudd		
4	LK3	1.20*B1+1.30*B2+0.80*B3	Brudd		
5	LK5	B1+B3	Bruk	Kort	

Max pos. moment - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	65.7	-3.2	462.5	LK1	7	1.5	0	1.9	LK1
2	61.2	-3.9	-361.6	LK1	8	0	-1.4	-177.0	LK1
3	0	0	-612.0	LK3	9	1.7	0	377.6	LK1
4	0	1.4	200.1	LK2	10	0	1.4	-536.4	LK1
5	1.4	0	-472.3	LK1	11	1.9	0	655.4	LK1
6	0	1.4	205.9	LK1	12	0	0	-589.0	LK3

Max neg. moment - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	-29.8	-54.3	444.8	LK4	5	0	1.4	-172.1	LK2
2	-0.1	-5.2	-202.7	LK2	6	-1.2	0	130.6	LK4
3	0	0	-129.9	LK5	7	0	-1.1	41.6	LK5
4	-1.0	0	415.1	LK4	8	-1.3	0	-111.6	LK4

Rammeberegning 4.21

6 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

Max neg. moment - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
9	0	-1.1	118.3	LK5	11	0	1.4	651.9	LK1
10	-1.4	0	-345.8	LK4	12	0	0	-110.6	LK5

Max spenninger - 1. orden

Element	Sig (MPa)	Kombinasjon	Element	Sig (MPa)	Kombinasjon	Element	Sig (MPa)	Kombinasjon
1	53.9	LK3	5	-6.9	LK5	9	26.9	LK3
2	8.3	LK1	6	16.1	LK3	10	-7.0	LK5
3	-8.5	LK5	7	5.2	LK2	11	45.1	LK1
4	44.2	LK1	8	-2.2	LK5	12	-7.0	LK5

Likevektskontroll - 1. orden

Kombinasjon	X-retn.	Y-retn.	X-retn.	Y-retn.	Kombinasjon	X-retn.	Y-retn.	X-retn.	Y-retn.
	(kN)	(kN)	(kN)	(kN)		(kN)	(kN)	(kN)	(kN)
LK1	0	-1404.0	0	1404.0	LK3	0	-1283.1	0	1283.1
LK4	0	-902.3	0	902.3	LK5	0	-249.2	0	249.2
LK2	0	-359.0	0	359.0					

Max pos. skjærkraft - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	-58.7	110.1	663.0	LK3	7	0	1.4	-0.9	LK1
2	-53.0	96.8	-257.4	LK1	8	0	1.4	-171.5	LK1
3	0	0	-616.2	LK3	9	0	1.4	374.5	LK1
4	0	1.4	649.9	LK1	10	0	1.4	-536.4	LK1
5	0	1.4	-474.7	LK1	11	0	1.4	651.9	LK1
6	0	1.4	205.9	LK1	12	0	0	-659.7	LK1

Min neg. skjærkraft - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	-58.7	-111.1	565.3	LK3	7	0	-1.4	4.6	LK1
2	-49.5	-95.9	-350.1	LK1	8	0	-1.4	-177.0	LK1
3	0	0	-425.3	LK4	9	0	-1.4	380.7	LK1
4	0	-1.4	645.7	LK1	10	0	-1.4	-542.6	LK1
5	0	-1.4	-469.9	LK1	11	0	-1.4	658.8	LK1
6	0	-1.4	201.1	LK1	12	0	0	-110.6	LK5

Max pos. normalkraft - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	-39.3	81.7	693.8	LK1	7	0	-1.4	66.0	LK2
2	0	-2.9	-41.5	LK5	8	0	1.1	-42.7	LK5
3	0	0	-126.5	LK5	9	0	-1.4	388.6	LK3
4	0	1.4	649.9	LK1	10	0	1.1	-114.3	LK5
5	0	-1.1	-111.5	LK5	11	0	-1.4	658.8	LK1
6	0	1.4	229.4	LK3	12	0	0	-104.8	LK5

Rammeberegning 4.21

7 (20)

 Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
 Utført av:
 Prosjektfil: C:\RammeDoos\Eksempel.ram

 Dato: 2001-07-05
 Signatur:
 Firmanavn: **GBS Data AS**
Min neg. normalkraft - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	0	36.5	0	LK1	7	0	1.1	-1.3	LK4
2	-49.5	88.5	-711.1	LK1	8	0	-1.4	-177.0	LK1
3	0	0	-662.5	LK1	9	0	1.1	113.1	LK5
4	0	-1.1	132.3	LK5	10	0	-1.4	-542.6	LK1
5	0	1.4	-474.7	LK1	11	0	1.1	109.1	LK5
6	0	-1.1	84.9	LK5	12	0	0	-659.7	LK1

Min neg. spenninger - 1. orden

Element	Sig (MPa)	Kombinasjon	Element	Sig (MPa)	Kombinasjon	Element	Sig (MPa)	Kombinasjon
1	-9.0	LK2	5	-32.5	LK1	9	6.9	LK5
2	-53.1	LK1	6	5.1	LK5	10	-37.2	LK1
3	-44.4	LK1	7	-0.8	LK1	11	6.6	LK5
4	8.4	LK5	8	-12.6	LK1	12	-44.2	LK1

Max abs. moment - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	65.7	-3.2	462.5	LK1	7	1.5	0	1.9	LK1
2	61.2	-3.9	-361.6	LK1	8	-1.5	0	-174.2	LK1
3	0	0	-612.0	LK3	9	1.7	0	377.6	LK1
4	-1.2	0	647.8	LK1	10	-1.7	0	-539.5	LK1
5	1.4	0	-472.3	LK1	11	1.9	0	655.4	LK1
6	-1.4	0	203.5	LK1	12	0	0	-659.7	LK1

Max abs. skjærkraft - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	-58.7	-111.1	565.3	LK3	7	0	1.4	-0.9	LK1
2	-53.0	96.8	-257.4	LK1	8	0	-1.4	-177.0	LK1
3	0	0	-616.2	LK3	9	0	1.4	374.5	LK1
4	0	-1.4	645.7	LK1	10	0	-1.4	-542.6	LK1
5	0	1.4	-474.7	LK1	11	0	1.4	651.9	LK1
6	0	-1.4	201.1	LK1	12	0	0	-659.7	LK1

Max abs. spenninger - 1. orden

Element	Sig (MPa)	Kombinasjon	Element	Sig (MPa)	Kombinasjon	Element	Sig (MPa)	Kombinasjon
1	53.9	LK3	5	32.5	LK1	9	26.9	LK3
2	53.1	LK1	6	16.1	LK3	10	37.2	LK1
3	44.4	LK1	7	5.2	LK2	11	45.1	LK1
4	44.2	LK1	8	12.6	LK1	12	44.2	LK1

Max pos. normalkraft - 1. orden

Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon	Element	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Kombinasjon
1	-39.3	81.7	693.8	LK1	7	0	-1.4	66.0	LK2
2	0	-2.9	-41.5	LK5	8	0	1.1	-42.7	LK5
3	0	0	-126.5	LK5	9	0	-1.4	388.6	LK3
4	0	1.4	649.9	LK1	10	0	1.1	-114.3	LK5
5	0	-1.1	-111.5	LK5	11	0	-1.4	658.8	LK1
6	0	1.4	229.4	LK3	12	0	0	-104.8	LK5

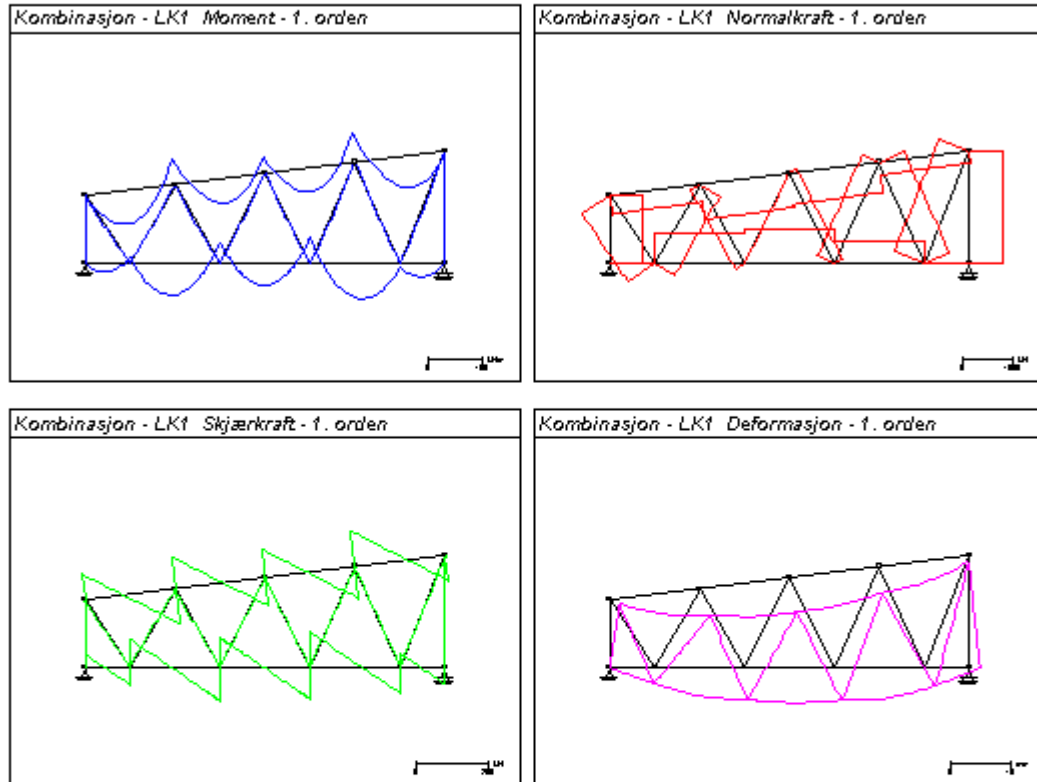

Rammeberegning 4.21
GBS Data AS

8 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: GBS Data AS

Kombinasjon - LK1 Nodesnittkrefter - 1. orden

Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)
1	1	0	38.5	0	7	6	0	1.4	-0.9
	2	0	-45.4	0	10	10	0	-1.4	4.8
2	3	0	71.4	-371.0	8	7	0	-1.4	-177.0
	4	0	-70.5	-236.5	10	10	0	1.4	-171.5
3	1	0	0	-662.5	9	7	0	1.4	374.5
	3	0	0	-658.3	11	11	0	-1.4	380.7
4	5	0	-1.4	646.7	10	8	0	-1.4	-542.8
	3	0	1.4	649.9	11	11	0	1.4	-536.4
5	5	0	1.4	-474.7	11	8	0	1.4	651.9
	9	0	-1.4	-469.9	4	4	0	-1.4	658.8
6	6	0	-1.4	201.1	12	2	0	0	-659.7
	9	0	1.4	205.9	4	4	0	0	-652.8

Oppleggsreaksjoner - 1. orden Kombinasjon: LK1

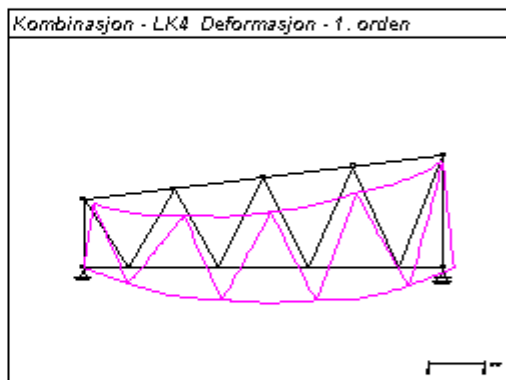
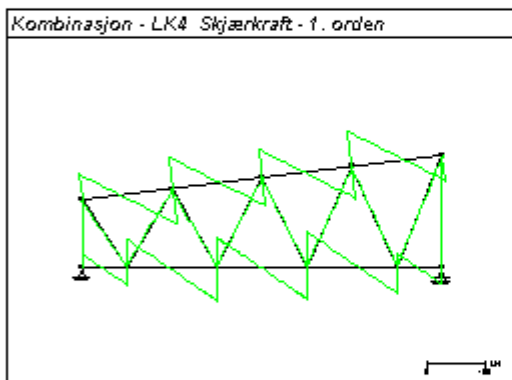
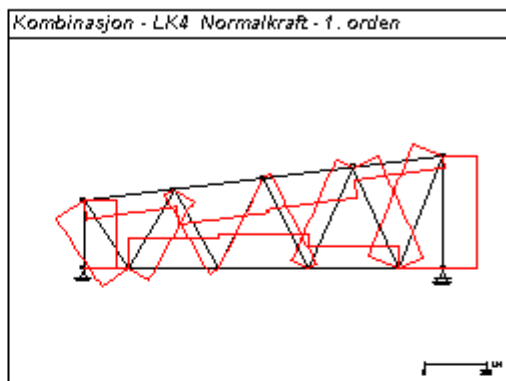
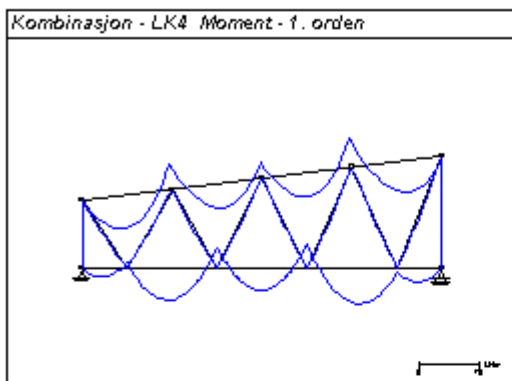
Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)	Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)
1	0	698.9	0	2	0	705.1	0

Rammeberegning 4.21
GBS Data AS

9 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

Kombinasjon - LK4 Nodesnittkrefter - 1. orden

Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)
1	1	0	23.2	0	7	6	0	1.1	-1.3
2	2	0	-29.0	0	10	10	0	-1.1	3.3
2	3	0	45.3	-237.7	8	7	0	-1.1	-113.9
4	4	0	-44.7	-151.8	10	10	0	1.1	-109.3
3	1	0	0	-425.3	9	7	0	1.1	239.5
3	3	0	0	-421.9	11	11	0	-1.1	244.6
4	5	0	-1.1	413.4	10	8	0	-1.1	-348.4
3	3	0	1.1	416.8	11	11	0	1.1	-343.2
5	5	0	1.1	-304.6	11	8	0	1.1	417.5
9	9	0	-1.1	-300.6	4	4	0	-1.1	423.3
6	6	0	-1.1	128.6	12	2	0	0	-424.7
9	9	0	1.1	132.6	4	4	0	0	-419.0

Oppleggsreaksjoner - 1. orden Kombinasjon: LK4

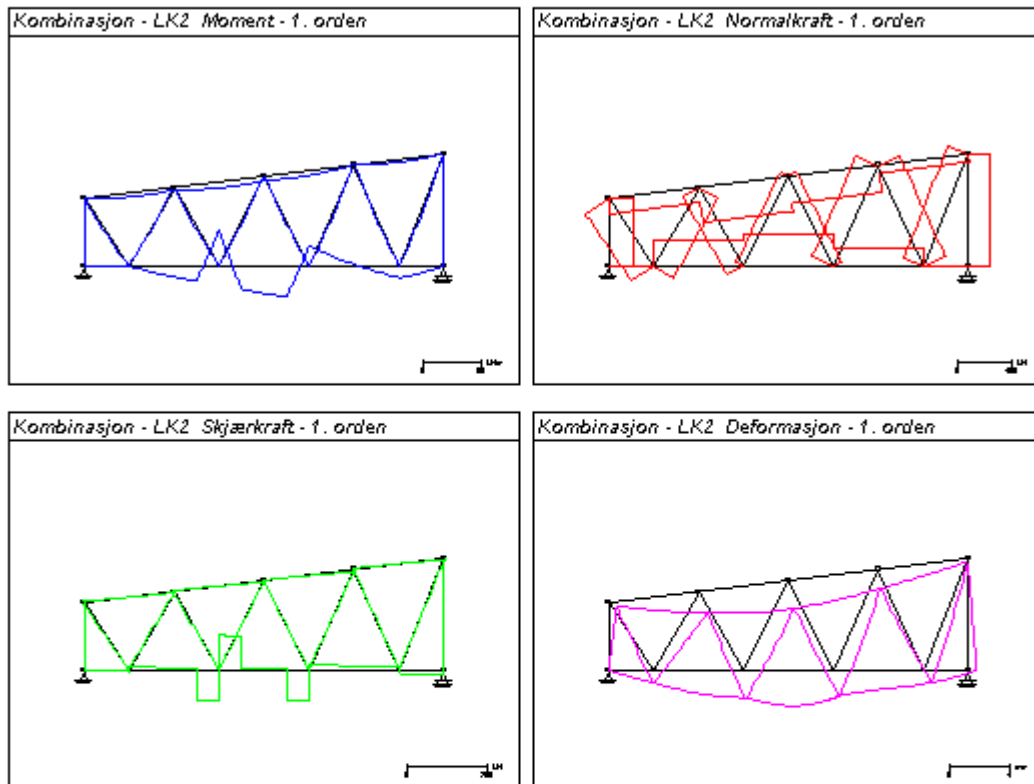
Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)	Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)
1	0	448.6	0	2	0	453.7	0

Rammeberegning 4.21
GBSdata AS

10 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

Kombinasjon - LK2 Nodesnittkrefter - 1. orden

Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)
1	1	0	1.7	0	7	6	0	1.4	60.5
	2	0	-10.5	0	10	10	0	-1.4	66.0
2	3	0	4.6	-111.3	8	7	0	-1.4	-70.5
	4	0	-3.6	-60.1	10	10	0	1.4	-65.0
3	1	0	0	-189.8	9	7	0	1.4	172.3
	3	0	0	-185.6	11	10	0	-1.4	178.5
4	5	0	-1.4	195.9	10	8	0	-1.4	-176.4
	3	0	1.4	200.1	11	11	0	1.4	-170.2
5	5	0	1.4	-172.1	11	8	0	1.4	158.5
	9	0	-1.4	-167.3	4	4	0	-1.4	165.4
6	6	0	-1.4	131.2	12	2	0	0	-157.1
	9	0	1.4	136.1	4	4	0	0	-150.2

Oppleggsreaksjoner - 1. orden Kombinasjon: LK2

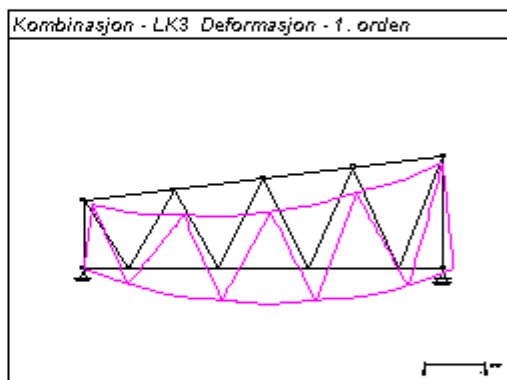
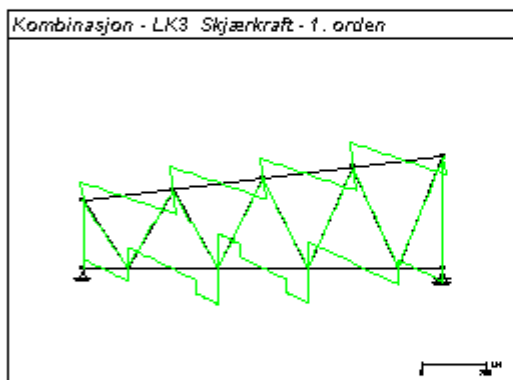
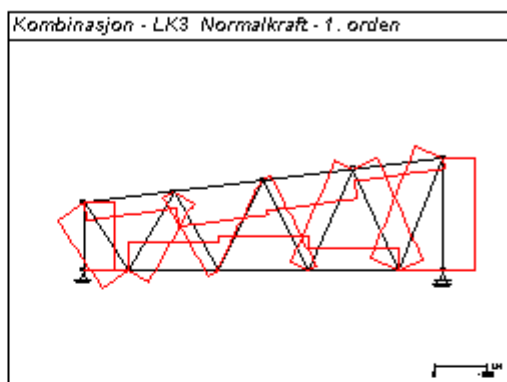
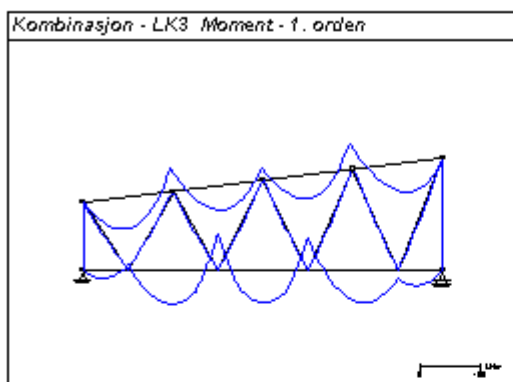
Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)	Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)
1	0	191.4	0	2	0	167.6	0

Rammeberegning 4.21
© GBS Data AS

11 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

Kombinasjon - LK3 Nodessnittkrefter - 1. orden

Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)
1	1	0	29.8	0	7	6	0	1.4	30.7
	2	0	-41.2	0		10	0	-1.4	36.2
2	3	0	59.3	-348.4	8	7	0	-1.4	-174.1
	4	0	-58.1	-216.3		10	0	1.4	-168.6
3	1	0	0	-616.2	9	7	0	1.4	382.4
	3	0	0	-612.0		11	0	-1.4	388.6
4	5	0	-1.4	607.9	10	8	0	-1.4	-515.2
	3	0	1.4	612.0		11	0	1.4	-509.0
5	5	0	1.4	-459.8	11	8	0	1.4	593.8
	9	0	-1.4	-455.0		4	0	-1.4	600.7
6	6	0	-1.4	224.6	12	2	0	0	-595.9
	9	0	1.4	229.4		4	0	0	-589.0

Oppleggsreaksjoner - 1. orden Kombinasjon: LK3

Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)	Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)
1	0	646.0	0	2	0	637.1	0

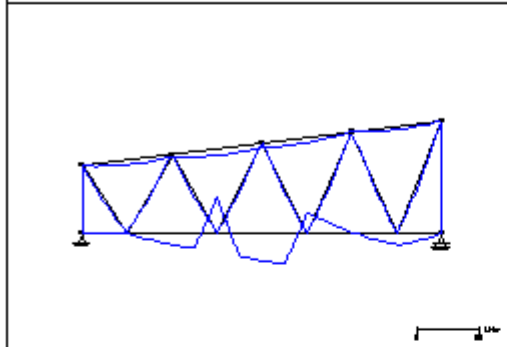
Rammeberegning 4.21
GBS Data AS

12 (20)

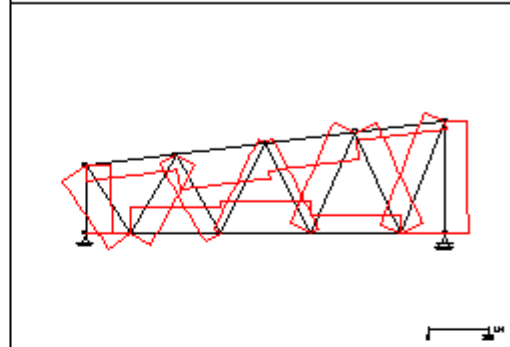
Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

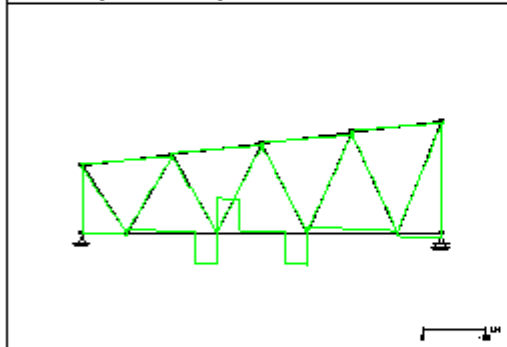
Kombinasjon - LK5 Moment - 1. orden

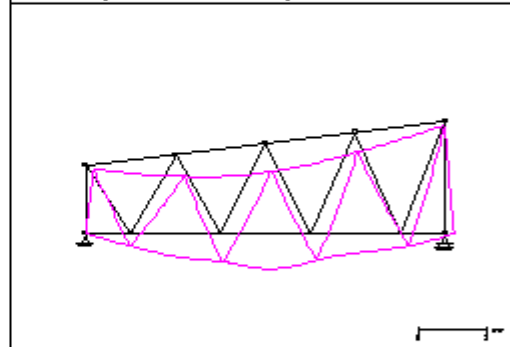
Kombinasjon - LK5 Normalkraft - 1. orden

Kombinasjon - LK5 Skjærkraft - 1. orden

Kombinasjon - LK5 Deformasjon - 1. orden

Kombinasjon - LK5 Nodesnittkrefter - 1. orden

Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)	Element	Node	M (kNm)	V (kN)	N (kN)
1	1	0	1.5	0	7	6	0	1.1	37.0
	2	0	-7.2	0	10	10	0	-1.1	41.6
2	3	0	3.6	-75.4	8	7	0	-1.1	-47.3
	4	0	-2.9	-41.5	10	10	0	1.1	-42.7
3	1	0	0	-129.9	9	7	0	1.1	113.1
	3	0	0	-126.5	11	11	0	-1.1	118.3
4	5	0	-1.1	132.3	10	8	0	-1.1	-119.5
	3	0	1.1	135.7	11	11	0	1.1	-114.3
5	5	0	1.1	-115.5	11	8	0	1.1	109.1
	9	0	-1.1	-111.5	4	4	0	-1.1	114.9
6	6	0	-1.1	84.9	12	2	0	0	-110.6
	9	0	1.1	89.0	4	4	0	0	-104.8

Oppleggsreaksjoner - 1. orden Kombinasjon: LK5

Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)	Node	Rx (kN)	Ry (kN)	Rm (kNm)
1	0	131.4	0	2	0	117.8	0

Rammeberegning 4.21
 © GBS Data AS

13 (20)

 Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
 Utført av:
 Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

 Dato: 2001-07-05
 Signatur:
 Firmanavn: **GBS Data AS**
Kombinasjon: LK1

Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad
12	0.276	1	0.228	4	0.192	8	0.073
2	0.268	3	0.221	5	0.180	6	0.063
10	0.229	11	0.196	9	0.114	7	0.005

Kombinasjon: LK4

Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad
1	0.095	7	0.094	5	0.076	4	0.042
2	0.095	9	0.089	10	0.072	3	0.029
8	0.094	6	0.086	11	0.055	12	0.027

Kombinasjon: LK2

Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad
1	0.163	5	0.068	4	0.061	6	0.043
2	0.083	12	0.066	9	0.055	8	0.032
10	0.078	3	0.063	11	0.052	7	0.022

Kombinasjon: LK3

Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad
1	0.251	10	0.218	11	0.179	8	0.072
12	0.249	3	0.206	5	0.174	6	0.070
2	0.248	4	0.181	9	0.117	7	0.014

Kombinasjon: LK5

Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad	Element	Utnyttelsesgrad
1	0.039	8	0.032	5	0.026	4	0.014
7	0.032	6	0.031	10	0.022	3	0.010
2	0.032	9	0.030	11	0.016	12	0.009

Element: 1 HEB 400 / St44**Detaljer**

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangreps høyde	Overkant
Sideavstivninger savnes	Underkant savnes	Overkant savnes	Knekk lengde	0.00 m

Kombinasjon: Alle**Kontroll Element: 1**

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK3)

$$N/N_d + M_x/M_{x,d} = 663.0/4658.0 + 58.7/663.7 = 0.23 < 1$$

Vipping

Vipping (Kombinasjon: LK1)

$$M_x/M_{x,d} = 65.7/624.6 = 0.11 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK3)

Rammeberegning 4.21

14 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

Kontroll Element: 1

$$\sqrt{V_y/V_d} = 111.1/746.6 = 0.15 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK3)

$$\left(\frac{N}{Nd} + \frac{M_z}{Mzd} \right)^2 + \left(\frac{V_y}{V_d} \right)^2 = \left(\frac{663.0}{4558.0} + \frac{58.7}{663.7} \right)^2 + (110.1/746.6)^2 = 0.28 < 1.1$$

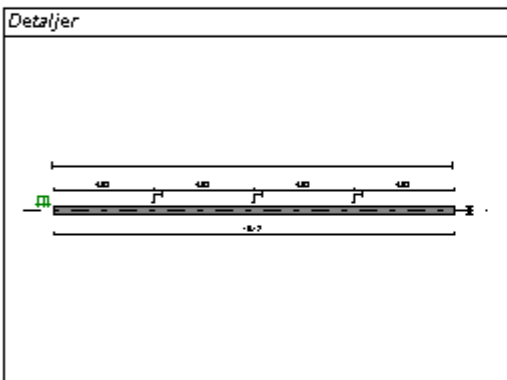
Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 3.78/40.00 = 0.095 < 1$$

Element: 2 HEB 400 / St44

Detaljer

Detaljer

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangreps høyde	Overkant
Sideavstivninger	savnes	Underkant iflg. figur	Overkant	Knekk lengde 4.03 m

Kombinasjon: Alle

Kontroll Element: 2

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

$$N/Nd + Mz/Mzd = 711.1/4558.0 + 49.5/663.7 = 0.23 < 1$$

Fri knekking med vipping

Fri knekking med vipping (Kombinasjon: LK1)

$$\left(\frac{N}{N_k y_d} \right) + \left(\frac{M_z}{M_k y_d} \right) * 1/KE * a = \left(\frac{690.2}{3777.5} \right) + \left(\frac{53.0}{624.6} \right) * 0.95 * 1.05 = 0.27 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$\sqrt{V_y/V_d} = 96.8/746.6 = 0.13 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK1)

$$\left(\frac{N}{Nd} + \frac{M_z}{Mzd} \right)^2 + \left(\frac{V_y}{V_d} \right)^2 = \left(\frac{711.1}{4558.0} + \frac{49.5}{663.7} \right)^2 + \left(\frac{96.8}{746.6} \right)^2 = 0.26 < 1.1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 3.78/40.00 = 0.095 < 1$$

Rammeberegning 4.21
 GBS Data AS

15 (20)

Prosjekt:	Eksempel for brukerveiledningen	Dato:	2001-07-05
Utført av:		Signatur:	
Prosjektfil:	C:\RammeDocs\Eksempel.ram	Firmanavn:	GBS Data AS

Element: 3 HEB 300 / St44**Detaljer**

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger	savnesVenstre	savnesHøyre	Knekk lengde	0.00 m

Kombinasjon: Alle**Kontroll Element: 3**

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

$$N/N_d + M_z/M_{zd} = 662.5/3435.8 + 0.0/387.1 = 0.19 < 1$$

Fri knekking med vipping

Fri knekking med vipping (Kombinasjon: LK1)

$$(N/N_{kyd}) + (M_z/M_{zd}) * 1/KE * a = (662.5/2995.4) + (0.0/387.1) * 0.97 * 1.03 = 0.22 < 1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 1.14/40.00 = 0.029 < 1$$

Element: 4 HEB 300 / St44**Detaljer**

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger	savnesVenstre	savnesHøyre	Knekk lengde	0.00 m

Kombinasjon: Alle**Kontroll Element: 4**

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

$$N/N_d + M_z/M_{zd} = 648.0/3435.8 + 1.2/387.1 = 0.19 < 1$$

Vipping

Vipping (Kombinasjon: LK1)

$$M_z/M_{zd} = 1.2/376.2 = 0.00 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$V_y/V_{yd} = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringspenning) (Kombinasjon: LK1)

$$((N/N_d + M_z/M_{zd})^2 + (V_y/V_{yd})^2)^{1/2} = ((648.0/3435.8 + 1.2/387.1)^2 + (0.14563)^2)^{1/2} = 0.19 < 1.1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 1.69/40.00 = 0.042 < 1$$

Rammeberegning 4.21

16 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen   Dato: 2001-07-05
 Utført av: Signatur:
 Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram   Firmanavn: **GBS Data AS**

Element: 5 HEB 300 / St44

Detaljer

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger	savnes	Venstre savnes	Høyre Knekk lengde	0.00 m

Kombinasjon: Alle

Kontroll Element: 5

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

$$N/N_d + M_x/M_{xd} = 472.5/3435.8 + 1.4/387.1 = 0.14 < 1$$

Fri knekking med vipping

Fri knekking med vipping (Kombinasjon: LK1)

$$(N/N_{kyd}) + (M_x/M_{xd}) * 1/KE * a = (474.7/2695.4) + (1.4/372.2) * 0.97 * 1.04 = 0.18 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$V_y/V_{yd} = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK1)

$$((N/N_d + M_x/M_{xd})^2 + (V_y/V_{yd})^2)^{1/2} = ((472.5/3435.8 + 1.4/387.1)^2 + (0.14563)^2)^{1/2} = 0.14 < 1.1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 3.02/40.00 = 0.076 < 1$$

Element: 6 HEB 300 / St44

Detaljer

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger	savnes	Venstre savnes	Høyre Knekk lengde	0.00 m

Kombinasjon: Alle

Kontroll Element: 6

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK3)

$$N/N_d + M_x/M_{xd} = 227.3/3435.8 + 1.4/387.1 = 0.07 < 1$$

Vipping

Vipping (Kombinasjon: LK1)

$$M_x/M_{xd} = 1.4/372.2 = 0.00 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$V_y/V_{yd} = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK3)

$$((N/N_d + M_x/M_{xd})^2 + (V_y/V_{yd})^2)^{1/2} = ((227.3/3435.8 + 1.4/387.1)^2 + (0.14563)^2)^{1/2} = 0.07 < 1.1$$

Rammeberegning 4.21
 GBS Data AS

17 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen

Dato: 2001-07-05

Utført av:

Signatur:

Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Firmanavn: **GBS Data AS****Kontroll Element: 6**

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

 $d/40.00 = 3.45/40.00 = 0.086 < 1$ **Element: 7 HEB 300 / St44****Detaljer**

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger	savnes\venstre	savnesHøyre	Knekk lengde	0.00 m

Kombinasjon: Alle**Kontroll Element: 7**

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK2)

 $N/N_d + M_z/M_{zd} = 63.5/3435.8 + 1.5/387.1 = 0.02 < 1$

Fri knekking med vipping

Fri knekking med vipping (Kombinasjon: LK1)

 $(N/N_{kyd}) + (M_z/M_{zd}) * 1/KE * a = (0.9/2559.1) + (1.5/387.5) * 1.00 * 1.00 = 0.00 < 1$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

 $V_y/V_{yd} = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspennning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspennning) (Kombinasjon: LK2)

 $((N/N_d + M_z/M_{zd})^2 + (V_y/V_{yd})^2)^{1/2} = ((63.5/3435.8 + 1.5/387.1)^2 + (0.1/456.3)^2)^{1/2} = 0.02 < 1.1$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

 $d/40.00 = 3.74/40.00 = 0.094 < 1$ **Element: 8 HEB 300 / St44****Detaljer**

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger	savnes\venstre	savnesHøyre	Knekk lengde	0.00 m

Kombinasjon: Alle**Kontroll Element: 8**

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

 $N/N_d + M_z/M_{zd} = 174.5/3435.8 + 1.5/387.1 = 0.05 < 1$

Fri knekking med vipping

Fri knekking med vipping (Kombinasjon: LK1)

 $(N/N_{kyd}) + (M_z/M_{zd}) * 1/KE * a = (177.0/2559.1) + (1.5/387.5) * 0.98 * 1.02 = 0.07 < 1$

Skjær

Rammeberegning 4.21
© GBS Data AS

18 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen Dato: 2001-07-05
Utført av: Signatur:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram Firmanavn: **GBS Data AS**

Kontroll Element: 8

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$V_y/V_{yd} = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK1)

$$\left(\left(\frac{N}{Nd} + \frac{M_z}{M_{zd}} \right)^2 + \left(\frac{V_y}{V_{yd}} \right)^2 \right)^{1/2} = \left(\left(174.5/3435.8 + 1.5/387.1 \right)^2 + (0.14563)^2 \right)^{1/2} = 0.05 < 1.1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 3.74/40.00 = 0.094 < 1$$

Element: 9 HEB 300 / St44

Detaljer

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger savnes\venstre	savnesHøyre	Knekkklengde	0.00 m	

Kombinasjon: Alle

Kontroll Element: 9

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK3)

$$N/N_d + M_z/M_{zd} = 385.8/3435.8 + 1.7/387.1 = 0.12 < 1$$

Vipping

Vipping (Kombinasjon: LK1)

$$M_z/M_{zd} = 1.7/362.0 = 0.00 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$V_y/V_{yd} = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK3)

$$\left(\left(\frac{N}{Nd} + \frac{M_z}{M_{zd}} \right)^2 + \left(\frac{V_y}{V_{yd}} \right)^2 \right)^{1/2} = \left(\left(385.8/3435.8 + 1.7/387.1 \right)^2 + (0.14563)^2 \right)^{1/2} = 0.12 < 1.1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 3.57/40.00 = 0.089 < 1$$

Element: 10 HEB 300 / St44

Detaljer

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangrepshøyde	Overkant
Sideavstivninger savnes\venstre	savnesHøyre	Knekkklengde	0.00 m	

Rammeberegning 4.21

19 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen

Dato: 2001-07-05

Utført av:

Signatur:

Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Firmanavn: **GBS Data AS****Kombinasjon: Alle****Kontroll Element: 10**

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

$$N/Nd + Mz/Mzd = 539.8/3435.8 + 1.7/387.1 = 0.16 < 1$$

Fri knekking med vipping

Fri knekking med vipping (Kombinasjon: LK1)

$$(N/Nkd) + (Mz/Mzd) * 1/KE * a = (542.6/2415.6) + (1.7/362.0) * 0.94 * 1.06 = 0.23 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$Vy/Vyd = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK1)

$$((N/Nd + Mz/Mzd)^2 + (Vy/Vyd)^2)^{1/2} = ((539.8/3435.8 + 1.7/387.1)^2 + (0.14563)^2)^{1/2} = 0.16 < 1.1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 2.88/40.00 = 0.072 < 1$$

Element: 11 HEB 300 / St44**Detaljer**

Endeforhold Hengslet Hengslet Lastangrephøyde Overkant

Sideavstivninger savnesVenstre savnesHøyre Knekkklengde 0.00 m

Kombinasjon: Alle**Kontroll Element: 11**

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

$$N/Nd + Mz/Mzd = 655.7/3435.8 + 1.8/387.1 = 0.20 < 1$$

Vipping

Vipping (Kombinasjon: LK1)

$$Mz/Mzd = 1.9/356.0 = 0.01 < 1$$

Skjær

Skjær (Kombinasjon: LK1)

$$Vy/Vyd = 1.4/456.3 = 0.00 < 1$$

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning)

Spenningskontroll 2 (Jevnføringsspenning) (Kombinasjon: LK1)

$$((N/Nd + Mz/Mzd)^2 + (Vy/Vyd)^2)^{1/2} = ((655.7/3435.8 + 1.8/387.1)^2 + (0.14563)^2)^{1/2} = 0.20 < 1.1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 2.21/40.00 = 0.055 < 1$$

Rammeberegning 4.21
GBS Data AS

20 (20)

Prosjekt: Eksempel for brukerveiledningen
Utført av:
Prosjektfil: C:\RammeDocs\Eksempel.ram

Dato: 2001-07-05
Signatur:
Firmanavn: **GBS Data AS**

Element: 12 HEB 300 / St44

Detaljer

Endeforhold	Hengslet	Hengslet	Lastangreps h øyde	Overkant
Sida ev stivninger	savnes ven stre	savnes H øyre	Knekk l engde	0.00 m

Kombinasjon: Alle

Kontroll Element: 12

Spenningskontroll

Spenningskontroll (Kombinasjon: LK1)

$$N/N_d + M_x/M_{d} = 659.7/3435.8 + 0.0/387.1 = 0.19 < 1$$

Fri knekking med vipping

Fri knekking med vipping (Kombinasjon: LK1)

$$(N/N_{kyd}) + (M_x/M_{d}) * 1/KE * a = (659.7/2391.4) + (0.0/387.1) * 0.93 * 1.08 = 0.28 < 1$$

Deformasjon

Deformasjon (Kombinasjon: LK4)

$$d/40.00 = 1.08/40.00 = 0.027 < 1$$

7. Henvisninger

Referanser

- 1) Statik und Stabilität der baukonstruktion, Kristian Petersen
- 2) Dimensionering enligt BSK. K. Lundin, Stålbyggnadsinstitutet, 1990
- 3) G-PROG Ramme Statikk, Brukerveiledning
- 4) G-PROG Ramme Ståldimensjonering, Brukerveiledning
- 5) NS 3470-1 5. utgave
- 6) NBI Teknisk Godkjenning, Nr. 2142/97, Kerto-bjelken

8. Ordforklaringer

Valgte elementer

Elementer som skal dimensjoneres. (Markert med blått innrammet elementnummer)

Aktivt element

Aktivt element for dimensjonering. (Markert med blått innrammet skravert elementnummer)

9. Indeks

A

Aktivt element 12, 13, 14

B

Begrensninger 3
Beregne 11, 19
Beregning 11
Beregning av Ψ og vippemoment 34

D

deformasjonsvalg 11
Deformasjonsvalg 11
Detaljer 10, 18
Dialogbokser 3, 6, 20
Dimensjonering 6–17, 39

E

Eksempler 39
Element 7
Endeavstivning 18
Endeavstivninger 9
Endeforhold 8, 18, 34

F

Farvevalg 18
Fil 7, 19

G

Grafisk arbeidsområde 17

H

Hjelp 16
Hovedvinduet 19

I

Ikke avstivet bjelke 34
Inndata i Dimensjoneringsmodus 7

Inndata i Geometrimodus 7
Introduksjon 3

K

Kapasitet 12–15, 13, 19
Knekk lengde 18
Kombinasjon 8
Kontroll 12, 14, 18
Kontroll av knekking og vipping 33

L

Lastangrepshøyde 10
Lastkombinasjoner 12, 18–19

M

Markering 14
Materiale 6, 12
Menyer 7
Metoder 18
Momenttype 34–36
Mus 8

N

NS 3472 6, 14

R

Resultat 12

S

Sideavstivning 9
Skriv ut 19
Skrive ut resultater 19
Standardavhengig 6, 18
Standarder 6, 18
Statisk analyse 6

T

Teori 6
Tverravstivning 10, 14
Tverrsnittsverdier 12
Tverrsnittsverdier 13

U

Utføre dimensjonering 18
Utføre statisk analyse 18
Utnyttelsesgrad 12–15, 19
Utnyttelsesgrad farver 15
Utnyttelsesgrad tabell 15
Utskriftvalg 19

V

Valg 16

Valgte elementer 11, 15
Velg kombinasjon 8
Vindu 16
Vis 7